

Asianajotoimiston tilinpäätösanalyysi

Victoria Kokko

Tekijä(t) Victoria Kokko	
Koulutusohjelma Liiketalous	
Raportin/Opinnäytetyön nimi Asianajotoimiston tilinpäätösanalyysi	Sivu- ja liitesivumäärä 48 + 8
<p>Tilinpäätös on yksi tärkeimmistä kirjanpidon raporteista, joiden avulla arvioidaan yritystoiminnan kehittymistä. Tilinpäätösanalyysin tavoitteena on arvioida yrityksen taloudellista tilaa päätöksentekoa varten. Se auttaa yrittäjittä ymmärtämään paremmin omaa taloudellista tilannetta ja ratkaisemaan monia mahdollisesti eteen tulevia ongelmia jo etukäteen.</p> <p>Opinnäytetyön tarkoituksena oli tehdä asianajotoimiston tilinpäätösanalyysi ajanjaksolta 2015–2019. Tavoitteena oli tutkia yrityksen taloudellista tilannetta tunnuslukuja käyttäen. Lisäksi tutkittiin yrityksen kehitystä ja sen taloudellista tilannetta verrattuna toimialan muihin yrityksiin. Kohdeyrityksenä oli pk-yritys.</p> <p>Teoriaosuudessa perehdyttiin tilinpäätökseen ja tilinpäätösanalyysin menetelmiin, yritystoiminnan tunnuslukuihin, prosenttilukumuotoiseen tilinpäätökseen, trendi- ja toimiala-analyysiin. Tieto kerättiin oppikirjallisuudesta, laista ja alan muista lähteistä. Tietoperustan rakentamisessa pyrittiin valitsemaan mahdollisimman tuoreita ja monipuolisia lähteitä, hyödyntäen niin suomen- kuin englanninkielistä verkkokirjallisuutta.</p> <p>Tutkimus toteutettiin kvantitatiivisella menetelmällä. Työssä tutkittiin kohdeyrityksen taloudellista asemaa verrattuna muihin saman alan yrityksiin Voitto+ -tietokannasta saatujen kohdeyrityksen tilinpäätöstietojen ja Tilastokeskuksen datan perusteella. Yrityksen taloudellisen tilanteen analyysia varten laskettiin sen kannattavuuden, maksuvalmiuden ja vakavaraisuuden tunnusluvut, laadittiin prosenttilukumuotoinen tilinpäätös ja trendianalyysi. Toimialavertailussa käsiteltiin yrityksen tilinpäätöstietoja verrattuina samalla alalla toimivien yritysten tietoihin.</p> <p>Tutkimuksen tulokset osoittivat, että vaikka kohdeyrityksen liiketoiminnan tulos oli laskenut viimeisenä tarkasteluvuonna, yhtiö voisi silti jatkaa toimintaansa menestyksekkäästi. Verrattuna toimialan muihin yrityksiin, hyvä vakavaraisuus ja maksuvalmius antoivat analyysien mukaan yritykselle riittävän pohjan selviytyä heikentyneestä kannattavuudesta ja muuttuvan ympäristön vaikeuksista.</p>	
Asiasanat tilinpäätös, tilinpäätösanalyysi, tunnusluvut	

Sisällys

1	Johdanto	1
1.1	Tutkimustyön tavoite ja aiheen rajausta	1
1.2	Opinnäytetyön rakenne	2
1.3	Keskeiset käsitteet	3
2	Teoreettinen tietoperusta.....	5
2.1	Tilinpäätös	6
2.1.1	Tilinpäätöksen määritelmä, sisältö ja periaatteet	6
2.1.2	Tuloslaskelma	7
2.1.3	Tase	8
2.1.4	Tilinpäätöksen liitetiedot.....	10
2.2	Tilinpäätösanalyysi	10
2.2.1	Tilinpäätösanalyysin käyttäjät	11
2.2.2	Tilinpäätösanalyysin vaiheet	12
2.3	Tilinpäätöksen oikaisu	13
2.4	Tunnuslukuanalyysi.....	14
2.4.1	Kannattavuus	14
2.4.2	Vakavaraisuus.....	17
2.4.3	Maksuvalmius	19
2.5	Tilinpäätösanalyysin muut menetelmät	20
2.5.1	Prosenttilukumuotoinen tilinpäätös	21
2.5.2	Trendianalyysi	21
2.5.3	Toimiala-analyysi	22
2.6	Tilinpäätösanalyysin rajoitukset.....	22
3	Asianajotoimiston tilinpäätösanalyysi	24
3.1	Tutkimusmenetelmät.....	24
3.2	Asianajotoimiston toiminnan tunnusluvut	25
3.2.1	Kannattavuuden tunnusluvut.....	25
3.2.2	Vakavaraisuuden tunnusluvut	28
3.2.3	Maksuvalmiuden tunnusluvut.....	29
3.3	Tilinpäätösanalyysin muut menetelmät	30
3.3.1	Asianajotoimiston prosenttilukumuotoinen tilinpäätös.....	30
3.3.2	Asianajotoimiston trendianalyysi	34
3.3.3	Asianajotoimiston toimiala-analyysi	35
4	Pohdinta.....	40
4.1	Tutkimustulokset	40
4.2	Kehitys- ja jatkotutkimusehdotukset	43

4.3 Luotettavuus ja oman oppimisen arviointi	44
Lähteet	46
Liitteet.....	49
Liite 1. Kululajikohtainen tuloslaskelman kaava	49
Liite 2. Taseen kaava	50
Liite 3. Oikaistun kululajikohtaisen tuloslaskelman runko	51
Liite 4. Asianajotoimiston tilinpäätöstiedot vuosilta 2015–2019.....	52
Liite 5. Asianajotoimiston prosenttilukumuotoinen tilinpäätös vuosilta 2015–2019	53
Liite 6. Asianajotoimiston tilinpäätöksen trendianalyysi vuosilta 2015–2019.....	54
Liite 7. Lakiasiain- ja laskentatoimen palvelut -toimialan pk-yritysten tilinpäätöstiedot euroina ja prosenttilukumuotoisena vuosilta 2015–2019.....	55
Liite 8. Asianajotoimiston nettotuloksen laskenta vuosilta 2015–2019.....	56

1 Johdanto

Monien yhtiöiden toiminnan tarkoitus on tuottaa voittoa omistajille, jollei yhtiöjärjestyksessä toisin sanota. Tämä on määritelty esimerkiksi myös osakeyhtiölaissa (21.7.2006/624, 1 luku 5 §). Kannattava yritys tuottaa voittoa omistajille, veroja yhteisölle ja työllistää työntekijöitä. Sillä tavalla menestyvä yritys hyödyttää yhteiskuntaa. Tilinpäätösanalyysi auttaa arvioimaan yrityksen taloudellista menestystä päätöksentekoa varten.

1.1 Tutkimustyön tavoite ja aiheen rajaus

Tämän opinnäytetyön tavoitteena on laatia asianajotoimialalla toimivalle kohdeyritykselle tilinpäätösanalyysi ja selittää sen avulla, onko yrityksen taloudellinen tilanne riittävän hyvä sen toiminnan jatkamiseksi. Sitä varten perehdytään seuraaviin alakysymyksiin:

- 1) Mitkä ovat tärkeimpiä kirjanpitoraportteja, joiden perusteella voi analysoida yrityksen taloudellisen tilanteen ja mitkä ovat keskeisiä tilinpäätösanalyysin käsitteitä?
- 2) Mitkä ovat yrityksen kannattavuuden, maksuvalmiuden ja vakavaraisuuden tunnusluvut?
- 3) Miten yritys on kehittynyt taloudellisesta näkökulmasta vuosina 2015–2019?
- 4) Millainen on ollut yrityksen taloudellinen tilanne verrattuna toimialan muihin yrityksiin vuosina 2015–2019?

Aihe kiinnosti minua jo opiskelun alussa, sillä tilinpäätös on yksi tärkeimmistä kirjanpidon raporteista, joiden avulla pystyy arvioimaan yritystoiminnan kehittymistä. Mielestäni aihe on tärkeä ja ajantasainen, koskettaen laajaa ihmisiipiä, kuten yrittäjiä, kirjanpitäjiä ja muita henkilöitä, joiden työ, opiskelu tai kiinnostus liittyvät taloushallintoon. Valitettavasti useat yrittäjät eivät osaa tulkita oman yrityksensä tilinpäätöstä, vaikka se auttaisi heitä ymmärtämään paremmin omaa taloudellista tilannetta ja ratkaisemaan monia mahdollisesti eteen tulevia ongelmia jo etukäteen.

Tilinpäätösanalyysi on osa yritysanalyysiä, joka kuvaa yhden yrityksen taloudellisen aseman lisäksi kilpailijoiden, toimialan ja koko kansantalouden kehitystä. Esimerkiksi liiketoiminta-analyysissä arvioidaan yrityksen toimialan kehitykseen vaikuttavia tekijöitä, toimialan kehitysnäkymät, toimialaan ja yritykseen liittyvät riskit ja poikkeukselliset tuotto-mahdollisuudet (Ikäheimo, Malmi & Walden 2019, 100).

Tässä tutkimustyössä analysoidaan pelkästään kyseisen yrityksen taloudellinen tilanne, käyttäen tilinpäätöstietoja ja muuta relevanttia informaatiota. Analyysia varten ensin tutkitaan tilinpäätöksen teoreettista perustaa, kannattavuuden, maksuvalmiuden ja vakavarai-

suuden mittareita sekä prosenttilukumuotoisen tilinpäätöksen laadinnan perus- ja trendianalyysin perusteita. Sen jälkeen käsitellään tutkittavan yrityksen tietoja, lasketaan sen toiminnan tunnuslukuja, laaditaan prosenttilukumuotoinen tilinpäätös ja tehdään trendianalyysi.

Tämän opinnäytetyön tilinpäätösanalyysissä ei käsitellä muita tunnuslukuja kuin kannattavuuden, maksuvalmiuden ja vakavaraisuuden tunnusluvut. Kohdeyrityksen taloudellisen kehityksen arviointia varten käytetään prosenttilukumuotoista tilinpäätöstä ja trendianalyysiä. Työn ulkopuolelle rajataan rahoituslaskelman laadinta sekä yrityksen toimintaympäristön tutkiminen. Vertaus toimialan muihin yrityksiin tapahtuu Tilastokeskuksen tilinpäätös-tietojen perusteella, eikä tehdä erillistä toimiala-analyysia.

1.2 Opinnäytetyön rakenne

Opinnäytetyön peittomatriisi on taulukossa 1.

Taulukko 1. Opinnäytetyön peittomatriisi

Tutkimusongelma	Tietoperusta (lukujen nro)	Empiirinen osa (lukujen nro)
Alaongelma 1: Mitkä ovat tärkeimpiä kirjanpitoraportteja, joiden perusteella voi analysoida yrityksen taloudellisen tilanteen ja mitkä ovat keskeisiä tilinpäätösanalyysin käsitteitä?	2.1–2.3, 2.5.1, 2.6	3.1, 3.3.1
Alaongelma 2: Mitkä ovat yrityksen kannattavuuden, maksuvalmiuden ja vakavaraisuuden tunnusluvut?	2.4	3.2
Alaongelma 3: Miten yritys on kehittynyt taloudellisesta näkökulmasta vuosina 2015–2019?	2.5.2	3.3.2
Alaongelma 4: Millainen on ollut yrityksen taloudellinen tilanne verrattuna toimialan muihin yrityksiin vuosina 2015–2019?	2.5.3	3.3.3

Tämä tutkimustyö koostuu kahdesta pääosiesta – teoreettisesta tietoperustasta ja empiirisestä osasta. Alussa on johdanto ja lopussa – pohdinta, lähdeluettelo ja liitteet. Johdan-

toon laaditaan projektin kuvaus, tavoitteet ja rajaukset. Sen jälkeen esitellään tilinpäätös-analyysin teoreettiset käsitteet käyttäen ammattikirjallisuutta ja ajankohtaista verkkomateriaalia. Tietoperusta sisältää tilinpäätöksen rakenteen, keskeisimmät yritystoiminnan tunnusluvut, prosenttilukumuotoisen tilinpäätöksen laatimisen perusteet ja trendianalyysin käsitteet. Tietoperustan rakentamiseen valitsen mahdollisimman tuoreita ja monipuolisia lähteitä, hyödyntäen verkkokirjallisuutta ja tekstiä sekä suomen että englannin kielillä. Joskus kuitenkin joidenkin kirjojen saaminen on mahdotonta, joten joudun käyttämään myös vanhempia teoksia.

Opinnäytetyön empiirinen osa sisältää menetelmän kuvaukset, laskelmat ja tulokset. Osio toteutuu kvantitatiivisella tutkimusotteella. Ensin laaditaan tunnuslukujen laskelmat, sen jälkeen analysoidaan niiden perusteella yrityksen toimintaa ja esitetään tutkimuksen tuloksia. Empiirisessä osassa hyödynnetään menetelmäkirjallisuutta, taulukkoja, Voitto+ -tietokannan ja Tilastokeskuksen dataa. Opetukseni aikana saatujen tietojen ja taitojen sekä työkokemukseni perusteella pystyn esittämään myös omia ajatuksiani, analyyseni ja yhteenvetoja.

Pohdintaosiossa todetaan oleelliset tulokset, analysoidaan niitä, käsitellään suosituksia ja esitetään tulosten sovellusmahdollisuuksia. Johtopäätökset sisältävät tärkeimmät projektin väitteet sekä arvio tekijän osaamisen kehittymisestä. Liitteenä käytetään tutkitavan yrityksen tilinpäätös, prosenttilukumuotoinen tilinpäätös ja muut aiheeseen liittyvät tiedot.

1.3 Keskeiset käsitteet

Kannattavuus	Tunnusluku, jonka avulla arvioidaan yrityksen liiketoiminnan taloudellista menestystä
Kirjanpito	Yrityksen taloudellisten liiketapahtumien systemaattinen kirjaaminen tietyn menetelmän mukaan
Maksuvalmius	Tunnusluku, joka kuvailee yrityksen kykyä hoitaa lyhyen aikavälin velvoitteensa
Tase	Osa tilinpäätöstä, joka kuvailee yrityksen varat ja velat; esittää yrityksen taloudellisen aseman tilinpäätöshetkessä
Tilinpäätös	Yhteenveto kirjanpitoon merkityistä taloudellisista tapahtumista
Tilinpäätösanalyysi	Prosessi, joka tutkii yrityksen taloudellista tilaa eri sidosryhmiä varten tilinpäätöksen ja siihen liittyvien tietojen perusteella
Tuloslaskelma	Osa tilinpäätöstä, joka kuvailee yrityksen tuotot ja kulut tilikauden aikana sekä esittää yrityksen liiketoiminnan tuloksen

Tunnusluku	Mittari, jonka lasketaan tilinpäätöstietojen perusteella; kuvailee yrityksen menestystä tietyllä taloudellisella osa-alueella
Vakavaraisuus	Tunnusluku, joka kuvailee oman ja vieraan pääoman suhdetta yrityksen rahoituksessa

2 Teoreettinen tietoperusta

Kirjanpito on tärkeä osa yrityksen toimintaa, sillä kirjanpitolain mukaan ulkomaisia oikeushenkilöitä lukuun ottamatta kaikki oikeushenkilöt ovat kirjanpitovelvollisia. Kirjanpitovelvollisia ovat myös luonnolliset henkilöt liike- ja ammattitoimintansa perusteella. (Kirjanpitolaki 30.12.1997/1336, 1 luku 1 §.)

On olemassa erilaisia määritelmiä kirjanpidolle. Yleensä kirjanpito tarkoittaa yrityksen taloudellisten liiketapahtumien systemaattinen kirjaaminen (Bragg 2020). Kirjanpidon voi kuvailla myös kuin ”reaaliprosessista johdettu rahaprosessin kuvaus” (Salmi 2020, 23). Tarvemmin kirjanpitoa voi kuitenkin kuvata prosessina, joka ”kuvaa yrityksen toimintaa koamalla rahamääräiset tiedot yrityksen liiketapahtumista ja kirjaamalla ne tietyn menetelmän mukaan” (Visma 2020).

Mitä tapahtumia merkitään kirjanpitoon, miten se tehdään ja minkälaiset raportit laaditaan, on määrätty kirjanpitoaissa ja kirjanpitoasetuksessa (30.12.1997/1339). Kirjanpitolain (1 luku 3 §) mukaan jokaisen yhtiön pitää toimia hyvän kirjanpitolavan mukaisesti. Nämä vaikiintuneet hyvät menettelytavat sisältyvät muun muassa kirjanpitolautakunnan lausuntoihin ja yleisohjeisiin. Kirjanpitoraportteihin kuuluvat tilinpäätökset, tilinpäätöstiedotteet, osavuosikatsaukset yms. Merkittävät yritykset, yhdistykset ja säätiöt laativat myös vuosikertomukset.

EU-alueen tilinpäätöksiä ja toimintakertomuksia koskevia määräyksiä on esitetty direktiivissä tietäntyyppisten yritysten vuositilinpäätöksistä, konsernitilinpäätöksistä ja niihin liittyvistä kertomuksista, Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2006/43/EY muuttamisesta ja neuvoston direktiivien 78/660/ETY ja 83/349/ETY kumoamisesta 2013/34/EU. Suomessa direktiivi tunnetaan tilinpäätösdirektiivinä, joka perustuu ”pienet ensin” -periaatteeseen. Se sisältää muun muassa säännökset konsernitilinpäätöksen laatimisesta ja raportointivelvollisuudesta julkisille ja yksityisille osakeyhtiöille, avoimille yhtiöille ja kommandiittiyhtiöille, joiden kaikki vastuunalaiset yhtiömiehet ovat osakeyhtiöitä.

Tässä opinnäytetyössä tutkitaan kuitenkin kirjanpitoraportointia suomalaisten kirjanpitosäännösten näkökulmasta.

2.1 Tilinpäätös

Kirjanpitoraportit vaikuttavat yrityksen taloudelliseen toimintaan ja yrityksestä muodostuvaan julkiseen kuvaan, muun muassa tämän vuoksi niillä on suuri merkitys yritystoiminnassa. Erilaiset tahot, luotonantajat, kilpailijat, sijoittajat yms. voivat tutkia tilinpäätöstä, toimintakertomusta yms., arvioida yrityksen taloudellista asemaa ja tehdä omia päätöksiänsä sen perusteella. Kirjanpitoraporttien mukaan tapahtuu verotus, niitä käytetään tilastointia ja elinkeinoelämän järjestöjä varten yms.

2.1.1 Tilinpäätöksen määritelmä, sisältö ja periaatteet

Yksi tärkeimmistä kirjanpitoraporteista on tilinpäätös, jonka sisältö on säädetty kirjanpitolaisissa (3 luku 1 §). Tilinpäätös on yhteenveto kirjanpitoon merkityistä taloudellisista tapahtumista (Leppiniemi & Kykkänen 2019, 18). Kirjanpitolain (3 luku 2 §) mukaan tilinpäätöksen pitää antaa ”oikea ja riittävä kuva toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta olennaisuusperiaatteen mukaisesti ottaen huomioon kirjanpitovelvollisen harjoittaman toiminnan laatu ja laajuus”. Tilinpäätöksen päätavoite on toimittaa käyttäjille hyödyllisiä taloustietoja yrityksestä (Elliott & Elliott 2017, 677).

Tilinpäätöstä koskevia määräyksiä löytyy kirjanpitolain lisäksi osakeyhtiölaista (21.7.2006/624), osuuskuntalaista (14.6.2013/421), laista avoimista ja kommandiittiyhtiöistä (29.4.1988/389), arvopaperimarkkina- ja arvopaperimarkkina- (14.12.2012/746).

Tilinpäätösten julkaisuun on olemassa sekä kansalliset että kansainväliset standardit, kuten kansainvälinen pörssiyrityksille tarkoitettu IFRS-tilinpäätösmalli (International Financial Reporting Standards). Kansainvälinen pörssitoiminta, yritysten osakkeiden ja velkakirjojen ostaminen ja myyminen koko EU-alueella on järkevää, jos eri maiden yritysten tilinpäätöstiedot pystyy reilusti vertailemaan. Sen takia IFRS-tilinpäätös tuli pakolliseksi EU-maiden pörssiyrityksille. (Leppiniemi 2018.)

Kirjanpitolain (7a luku) mukaan Suomessa tilinpäätöksen laatiminen kansainvälisiä konsernitilinpäätösstandardeja noudattaen on pakollista, jos kirjanpitovelvollisen arvopaperit ostetaan ja myydään EU-alueella. Laissa myös säädetään IFRS-tilinpäätöksen pakollisuudesta ja riippumattomuudesta suomalaisesta FAS-tilinpäätöksestä (Finnish Accounting Standards). Suomessa on kuitenkin mahdollista vaatia liitetietoja myös IFRS-tilinpäätöksenkin laatijalta, vaikka IFRS-standardit eivät sitä edellyttäisi.

Suomalaisen tilinpäätösnormiston (kirjanpitolaki 3 luku 1 §) mukaan tilinpäätöksen pitää sisältää taseen, tuloslaskelman, rahavirtalaskelman (jos kirjanpitovelvollinen on suuryritys

tai yleisen edun kannalta merkittävä yhteisö) ja liitetietoja. Tilinpäätökseen tulee liittää vielä toimintakertomus, jos ”kirjanpitovelvollinen on julkinen osakeyhtiö, sellainen osuuskunta tai yksityinen osakeyhtiö, joka ei ole mikro- tai pienyritys, tai yleisen edun kannalta merkittävä yhteisö” (kirjanpitolaki 3 luku 1 §).

Tilikauden pituus on 12 kuukautta, joka voi alkaa minä ajankohtana hyvänsä. Toiminnan alussa tai lopussa tilikausi voi olla lyhyempi tai pidempi, kuitenkin enintään 18 kuukautta. Sama sääntö koskee myös tilinpäätöksen ajankohdan muutosta. (Kirjanpitolaki 1 luku 4 §.)

Jokainen tilikausi alkaa avaavasta taseesta, joka pohjautuu edellisen tilikauden lopputaseeseen. Tilinpäätöksessä kaikki juoksevan kirjanpidon tilit päätetään tilinpäätöstileille: tase- ja tulostileille. Varat ja velat päätetään tasetilille, tuotot ja kulut – tulostilille. Kirjanpitolaki (3 luku 1 §) sisältää myös vaatimuksen esittää kustakin taseen, tuloslaskelman ja rahoituslaskelman erästä vastaavan tiedon edelliseltä tilikaudelta, eli vertailutiedon.

Tilinpäätöksen yleisperiaatteet ovat (Salmi 2020, 25–27):

- oletus toiminnan jatkuvuudesta eli oletetaan, että yrityksen liiketoiminta etenee jatkuvasti ja seuraavan tilikauden alkutase on edellisen tilikauden lopputase
- johdonmukaisuus laatimisperiaatteiden ja -menetelmien soveltamisessa tilikaudesta toiseen eli yrityksen eri tilikausien tiedot ovat vertailukelpoisia
- tilikauden tuloksesta riippumaton varovaisuus, eli tulot ja menot lasketaan tarkasti
- tilikaudelle kuuluvien tuottojen ja kulujen huomioiminen riippumatta niihin liittyvien maksujen suorituspäivästä (suoriteperuste), eli tulot tai menot kirjataan tuloslaskelmaan tuotoiksi tai kuluiksi silloin, kun suorite on luovutettu tai vastaanotettu
- kaikkien omaisuus- ja rahoituserien arvostaminen erikseen, eli jokainen omaisuuskohte laitetaan taseeseen erikseen muista saman tyyppisistä kohteista.

2.1.2 Tuloslaskelma

Tilinpäätöksen tuloslaskelma kuvailee yrityksen tuotot ja kulut tilikauden aikana sekä esittää yrityksen liiketoiminnan tuloksen (Berk, DeMarzo & Harford 2015, 62). Tuloslaskelma on siis virtalaskelma (Salmi 2020, 33). Liitteessä 1 on kululajikohtainen tuloslaskelmamalli, joka on laadittu kirjanpitoasetuksen kaavan (1 luku 1 §) mukaan.

Kirjanpitolain (5 luku 1 §) mukaan tuloslaskelmaan laitetaan tilikauden tulot tuotoiksi ja ne pienennetään kuluilla – menoilla ja menetyksillä, jotka eivät tuota enää tuloja. Tuotto on ”varojen lisääntymistä tai velkojen vähentymistä”, eli ”taloudellisen hyödyn lisääntymistä” ja kulu – ”varojen vähenemistä tai velkojen lisääntymistä” eli ”taloudellisen hyödyn vähenemistä” (Salmi 2020, 29). Tuotto ja kulu ovat tietyille tilikaudelle jaksotettua tuloa ja menoja.

Tuotto- ja kuluerien erotuksesta saadaan tilikauden tulos – voitto tai tappio. Tuloslaskelmasta selviää, miten tulos syntyy, miten yrityksen varallisuus muodostuu ja onko oma pääoma kasvanut tai laskenut (Salmi 2020, 29).

Tuloslaskelman rakenne (kuvio 1) on yksinkertainen: ensin siihen laitetaan yhtiön liiketoiminnan tuotot, sen jälkeen – liiketoiminnan kulut tietyssä järjestyksessä ja lopusta löytyvät muut tuotto- ja kuluerät, jotka eivät suoraan liity yhtiön liiketoimintaan, kuten rahoitustoiminnan erät, verot yms. Tuloslaskelman viimeinen rivi tuo esille yrityksen liiketoiminnan tuloksen.

Kuvio 1. Tuloslaskelman rakenne (mukaillen Salmi 2020, 31)

Tuloslaskelma tuo esille tietoa menneisyydestä ja vain vähän tulevaisuudesta. Silti on mahdollista sen perusteella arvioida yrityksen kapasiteetti, kun tuloslaskelma paljastaa yrityksen lähtöpisteen. (Salmi 2020, 28.)

2.1.3 Tase

Tase esittää yrityksen taloudellisen aseman tilinpäätöshetkessä ja kuvailee yhtiön varat ja velat (Berk ym. 2015, 56). Tase on siis varantolaskelma (Salmi 2020, 33). Se laaditaan kirjanpitoasetuksen kaavan mukaisesti (1 luku 6 §) ja sen malli esitetään liitteessä 2.

Taseen rakenne on kuviossa 2. Varat ja velat taseessa on esitetty tietyssä järjestyksessä: vastaavat (aktiivat) ja vastattavat (passiivat) -osissa; vastaavat kuvaavat yrityksen varat ja vastattavat – yrityksen varallisuuden lähteet.

Kuvio 2. Taseen rakenne (mukaillen Salmi 2020, 34)

Taseeseen merkittyjen varojen (vastaavien) tyypilliset piirteet ovat muun muassa (Salmi 2020, 35):

- kaikella taseen omaisuudella on tulevaisuuteen liittyviä tulo-odotuksia, esimerkiksi omaisuuden käytöstä, myymisestä tai vuokralle antamisesta, muuten se on meno, joka pitää laittaa kuluksi tuloslaskelmaan
- yritys hallitsee omaisuutta, muuten sitä ei saa sisällyttää taseeseen
- omaisuudella on taseeseen merkitty rahamääräinen arvo.

Omaisuuksia jaetaan pysyviin ja vaihtuviin vastaaviin, joiden ero on siinä, että pysyvät vastaavat tuottavat tuloa useamman kerran tilikauden aikana, ne voivat olla esimerkiksi rakennuksia, maa-alueita yms. Vaihtuvat vastaavat tuottavat tuloa yhden kerran.

Rahoituksen lähteet (vastattavat) jaetaan omaan pääomaan ja vieraaseen pääomaan. Oma pääoma on omistajien pääoma: sijoitetut omat varat tai nostamatta jätetty tulos. Vierasta pääomaa ovat lainat, sitoumukset ja maksuajat. Sitä on pakko maksaa takaisin tietyn ajan puitteissa. Vieras pääoma voi olla pitkäaikainen (yli 12 kuukautta takaisinmaksuuhetken) tai lyhytaikainen (alle 12 kuukautta takaisinmaksuuhetken). (Salmi 2020, 37–39.)

Tase sisältää tietoa sekä historiasta, että yrityksen tulevaisuudenodotuksista. Se kuvailee yrityksen varallisuuden tilanteen tilinpäätöshetkellä ja sen rahoituksen lähteet: oman ja vieraan pääoman suhde. (Salmi 2020, 33.)

2.1.4 Tilinpäätöksen liitetiedot

Pakollinen osa tilinpäätöstä ovat liitetiedot, joiden tehtävänä on täydentää tasetta, tuloslaskelmaa ja rahoituslaskelmaa (kirjanpitolaki 3 luku 1 §). Kirjanpitolaki (3 luku 2 §) sisältää vaatimuksen oikean ja riittävän kuvan antamisesta kirjanpitovelvollisen tuloksesta ja taloudellisesta asemasta, joka on tarvittaessa varmistettava liitetietojä antamalla.

Kirjanpitoasetuksen (2 luku 2–10 §) mukaan liitetietona on esitettävä

- tilinpäätöksen laatimisperiaatteet
- tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot
- taseen vastaavia koskevat liitetiedot
- taseen vastattavia koskevat liitetiedot
- liitetiedot käypään arvoon merkitsemisestä
- tuloveroja koskevat liitetiedot
- vakuudet, vastuusitoumukset ja taseen ulkopuoliset järjestelyt
- tilintarkastajan palkkioita koskevat liitetiedot
- lähipiiriliiketoimet
- liitetiedot henkilöstöstä ja toimielinten jäsenistä
- muissa yrityksissä olevat omistukset
- konserniin kuuluvaa kirjanpitovelvollista koskevat liitetiedot.

2.2 Tilinpäätösanalyysi

Tilinpäätösanalyysin tavoitteena on arvioida yrityksen taloudellista tilaa päätöksentekoa varten useista eri näkökulmista. Sen perusteella voi tutkia muun muassa yrityksen kannattavuutta, taloudellista kasvua ja liiketoiminnan riskejä, joiden tuntemus on äärimmäisen tärkeää päätöksenteossa. (Kallunki 2014, 13.)

Analyysin tavoitteena on myös liiketoiminnan tuloksen muokkauksen havaitseminen. Yritykset voivat yrittää muokata tilinpäätöstietoja eri syistä, esimerkiksi lähipiirilainojen ja -toimintojen vuoksi tai kun maksettavat palkkiot riippuvat yhtiön tuloksesta. Vaikka nämä toiminnot saadaan suorittaa lainsäädännön puitteissa silti se mahdollistaa muokatun kuvan yrityksen taloudellisesta asemasta. (Peterson Drake & Fabozzi 2012, luku 1.3.)

Tilinpäätösanalyysi kuvaillaan prosessina, joka tutkii yrityksen suoritusta toimialan ja taloudellisen ympäristön näkökulmasta päätöksentekoa tai suosituksen antamista varten (CFA Institute 2021). Tarkemmin sitä voidaan määritellä systemaattisena toimintana, jolla ”pyritään tilinpäätösinformaation ja muiden siihen liittyvien tietojen perusteella antamaan yrityksen toiminnasta kiinnostuneelle riittävä kuva yrityksen talouden ja sen osatekijöiden tilasta ja kehityksestä” (Ikäheimo ym. 2019, 100).

Tilinpäätösanalyysin ”kultasääntö” on: määrittele vertailukriteeri. Analyysi ei voi tapahtua ilman vertailua, koska pelkästään luku, esimerkiksi yhtiön liikevaihto ja tulos, ei kerro mitään yrityksen menestymisestä. Arvioidakseen luvun merkitystä tarvitaan tietoja edellisen vuoden liikevaihdosta ja tuloksesta, niiden budjetoiduista arvoista ja toimialan keskiarvoista sekä muista sisäisistä ja ulkoisista tekijöistä. (Elliott & Elliott 2017, 678.)

Tilinpäätösanalyysi voi olla ajallinen poikkileikkausanalyysi. Silloin tarkastellaan yrityksen taloudellista tilannetta verrattuna saman toimialan yrityksiin tietyllä ajanjaksolla. Tilinpäätöstä voidaan analysoida myös peräkkäisten vuosien aikasarja-analyysin avulla. Näin ollen tutkitaan yrityksen kehitystä useamman tilikauden aikana. (Niskanen & Niskanen 2013, 49.)

2.2.1 Tilinpäätösanalyysin käyttäjät

Eri tilinpäätöstietojen käyttäjät ovat kiinnostuneita erilaisista tilinpäätöstiedoista. Suomessa tilinpäätösanalyysi on suunnattu enemmän osakesijoittajille (Kallunki 2014, 13). Kuviossa 3 ovat tyypilliset tilinpäätösanalyysin käyttäjät ja kerättyjen tietojen tarkoitukset.

Kuvio 3. Yrityksen sidosryhmät ja tilinpäätösanalyysin käyttökohteet (mukaiillen Kallunki 2014, 19)

Ensimmäinen tilinpäätösanalyysin pääsidosryhmä ovat *osakkeenomistajat*, jotka arvioivat omat sijoituksensa yritykseen muun muassa nostettujen osinkojen kautta. Kannattavuus ja riskit vaikuttavat osingonjakoon eniten. Toinen sidosryhmä ovat yrityksen *lainoittajat*, kuten pankit, jotka tarjoavat yritykselle lainoja ja tavarantoimittajat, jotka antavat yritykselle aikaa tavaroiden maksamiseen. Velkojat ovat kiinnostuneita saamaan tietoja yrityksen velkaisuudesta, maksuvalmiudesta ja kannattavuudesta sekä yrityksen luottokelpoisuudesta. Yksi sidosryhmä ovat yrityksen *asiakkaat*, joille tärkeitä ovat toimitusten varmuus ja tuotteiden takuu. He arvioivat yrityksen taloudellista asemaa ja kykyä täyttää velvoitteitaan. Myös yrityksen *johto* käyttää tilinpäätösanalyysia arvioidessaan yrityksen taloudellista menestystä muun muassa liiketoiminnan tuloksen ja sen kasvun perusteella. Yrityksen *työntekijöiden* palkkiojärjestelmä voi pohjautua tulokseen. Seuraavan tilinpäätösanalyysin sidosryhmän muodostavat *viranomaiset*, jotka määräävät yhteisöjen tuloveron tilinpäätöstietojen perusteella. (Kallunki 2014, 15-18.)

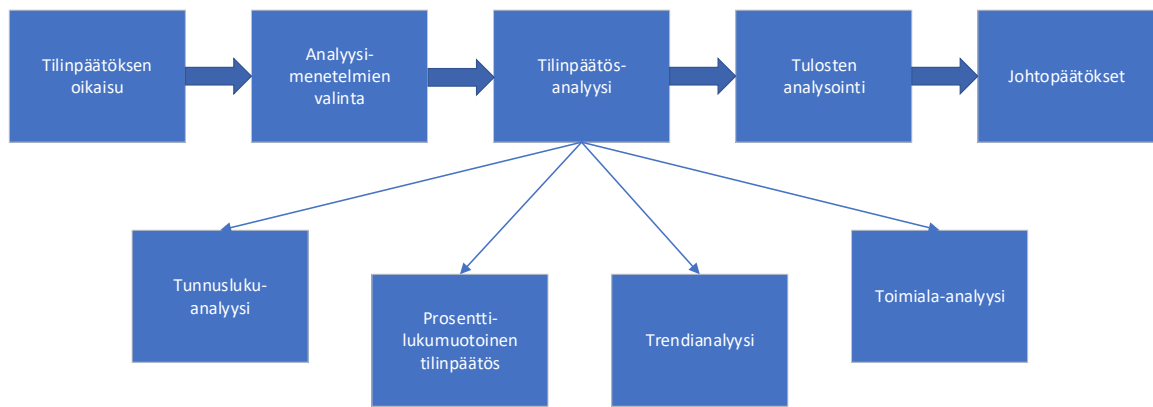
Kallunki jättää tilinpäätösanalyysin käyttäjien listan ulkopuolelle sellaisia tärkeitä yrityksen sidosryhmiä kuin elinkeinoelämän järjestöt, tilastoinnit yms. Nämä organisaatiot tutkivat maan ja eri markkinoiden taloudellisen tilan. Tutkimusten perusteella valtio ja kunnat kehittävät omia tukitoimintoja, rahoitusohjelmia yms.

2.2.2 Tilinpäätösanalyysin vaiheet

Tilinpäätösanalyysi sisältää viisi eri vaihetta (kuvio 4). Ensimmäisessä vaiheessa tilinpäätös oikaistaan, eli muokataan sen tuloslaskelma, tase ja liitetiedot. Tämän vaiheen tarkoituksena on saada yrityksen tilinpäätöstiedot vertailukelpoiseksi.

Tilinpäätösanalyysin toisessa vaiheessa valitaan analyysimenetelmiä, eli päätetään, mitä mitataan ja millä menetelmillä. On mahdollista käyttää erilaisia tunnuslukuja, prosenttiluokimuotoista tilinpäätöstä, trendianalyysia yms.

Kolmannessa vaiheessa yrityksen tilinpäätöstä tutkitaan valittujen menetelmien avulla. Tilinpäätösanalyysin neljännessä vaiheessa saadut tulokset analysoidaan. Viidennessä vaiheessa analysoinnin perusteella tehdään johtopäätöksiä, jotka esitetään kohderyhmälle.

Kuvio 4. Tilinpäätösanalyysin vaiheet

2.3 Tilinpäätöksen oikaisu

Ennen tilinpäätöksen analysointia siihen tehdään erilaisia oikaisuja parantamaan sen käyttö- ja vertailukelpoisuutta. Lähtökohdana on se, että tilinpäätös laaditaan yleisiä periaatteita noudattaen.

Oikaistun kululajikohtaisen tuloslaskelman runko (Salmi 2020, 151) on liitteessä 3. Tilinpäätöksen tase-erien muokkaukseen liittyy kolme keskeistä kysymystä: laajuus-, arvostus- ja jaksotuskysymys (Ikäheimo ym. 2019, 104).

Laajuuskysymyksessä esitetään, missä ovat ”yrityskokonaisuuden rajat”. Tämä kysymys tarkastelee, mitä laitetaan tilinpäätökseen ja mitä ei sisälly siihen. Esimerkiksi yrityksen rahavarat, liikevaihto ja palkat kuuluvat yritykseen, mutta vuokrattujen koneiden ja kaluston kuuluminen yritykselle riippuu vuokrasopimuksen tyypistä. Myös monet ympäristökysymykset eivät sisälly tilinpäätökseen. Nämä teemat voidaan esittää vuosikertomuksessa tai erillisessä vastuullisuusraportissa. (Ikäheimo ym. 2019, 104–105.)

Arvostuskysymyksen kohdalla kysytään, miten yrityksen tase-erät arvostetaan. Yleensä arvostus perustuu omaisuuden hankintahintaan ja sen tuotto-odotuksiin. Hyödykkeen arvoon voidaan tehdä arvonalennuksia ja -korotuksia, joista esitetään erikseen liitetietoja. (Ikäheimo ym. 2019, 105.)

Jaksotuskysymyksessä selitetään, milloin yrityksen erät kirjataan ”tulosvaikutteisesti”. Tämä kysymys käsittelee jaksotuksia eli tilinpäätöserien kirjausta tietyille tilikaudelle. Eriä

voi kirjata suoraan tilikaudelle kuluksi tai jos niille on vielä tuotto-odotuksia, aktivoida taseeseen, osittain tai kokonaan. Pitkävaikutteiset omaisuuserät kirjataan joko poistona kuluksi todennäköisenä käyttöaikanaan tai niiden osalta tehdään arvonalentumista. Jos tehdään poistoja, pitää myös päättää, kuinka monta vuotta poistoja tehdään ja miten niitä jaetaan tälle ajanjaksolle. (Ikäheimo ym. 2019, 105–106.)

Tilinpäätöksen oikaisun jälkeen tilinpäätöserät ryhmitellään uudelleen, jotta saataisiin analyttinen tuloslaskelma ja tase. Niiden perusteella tutkitaan yrityksen operatiivista liiketoimintaa, kannattavuutta ja muita tilinpäätöseriä. (Kallunki 2014, 24-25.)

Analyttinen tilinpäätösanalyysi ottaa huomioon vain operatiiviseen liiketoimintaan kuuluvia tilinpäätöseriä jättämällä pois kertaluontoiset tulot, menot ja rahoituserät. Sen avulla pystytään tutkimaan liikeidean toimivuutta, mikä on tärkeä esimerkiksi yrityskaupoissa. Operatiivisen tuloksen analysointi aikasarjan perusteella on hyvä ymmärtääksemme, onko kyseinen tilikausi ollut tavanomainen vai ei. (Ääritalo 8.5.2017.)

2.4 Tunnuslukuanalyysi

Yrityksen taloudellista menestystä voidaan arvioida monella eri tavalla. Yksi niistä on tilinpäätöstietoihin perustuva tunnuslukuanalyysi. Tunnusluku on yleinen mittari, jonka avulla arvioidaan yrityksen menestystä tietyllä taloudellisella osa-alueella (Debitoor 2020). Oikein valitut ja tulkitut mittarit ovat tärkeitä yrityksen taloudellisen kehityksen tutkinnassa. Mittarit valitaan analyysin käyttäjien tarpeiden mukaan.

Perinteisesti tunnusluvut jaetaan kolmeen pääryhmään, joita nimitetään ”yrityksen taloudelliseksi terveyskolmioksi” (Äijälä 3.1.2017):

- kannattavuus
- vakavaraisuus
- maksuvalmius.

Näiden tunnuslukujen avulla voi helposti vertailla samalla toimialalla olevien yritysten kannattavuutta, vakavaraisuutta ja maksuvalmiutta sekä yksittäisen yrityksen kehitystä vuodesta toiseen. Kuitenkin on otettava huomioon se, että ei tule tehdä päätöksiä pelkästään yhden tunnusluvun tai yhden tilikauden tunnuslukujen perusteella (Salmi 2020, 122).

2.4.1 Kannattavuus

Toiminnan kannattavuus on keskeinen tunnusluku, kun pyritään analysoimaan yritystoiminnan menestystä. Liiketoiminnan euromääräinen tulos esitetään yrityksen tilinpäätöksessä, mutta tämä luku ei ole sellaisenaan vertailukelpoinen. (Ikäheimo ym. 2019, 109.)

Kannattavuus koostuu monista tekijöistä, mutta selkein niistä on tulojen ja menojen erotus. Kun tulot ovat menoja suuremmat syntyy voittoa. On olemassa monia erilaisia kannattavuuslaskureita. Tämän työn tilinpäätösanalyysissä käytetään seuraavia tunnuslukuja: liikevoittoprosentti, sijoitetun pääoman tuottoprosentti ja oman pääoman tuottoprosentti.

Liikevoittoprosentin (operating profit margin) avulla arvioidaan yrityksen varsinainen toiminta suhteuttamalla yrityksen liikevoitto liikevaihtoon (Ikäheimo ym. 2019, 109):

$$\text{Liikevoitto-\%} = \frac{\text{Liikevoitto}}{\text{Liikevaihto}} \times 100$$

Liikevoitto on yrityksen liiketoiminnan tulos ennen rahoituseriä ja tuloveroja.

Liikevoittoprosentin avulla tutkitaan yrityksen katetta, eli kuinka kustannustehokkaasti yritys toimii. Liikevoittoprosentti riippuu kovasti toimialasta, minkä vuoksi eri toimialojen vertailu on hankalaa. Sitä vastoin toimialan sisällä suoritettu vertailu kuvailee paremmin eroja yrityksiä välillä. (Ikäheimo ym. 2019, 109.)

Liikevoittoprosentin ohjeelliset arvot löytyvät taulukosta 2.

Taulukko 2. Liikevoittoprosentin ohjeelliset arvot (Salmi 2020, 169)

Arvio	Tunnusluvun arvo
Hyvä	Yli 10 %
Tyydyttävä	5–10 %
Heikko	Alle 5 %

Sijoitetun pääoman tuottoprosentti (return on capital employed, ROCE) on myös yksi yritystoiminnan tärkeimmistä mittareista, joka kuvailee yrityksen suhteellista kannattavuutta. Tuloksena saadaan tietoa siitä, kuinka hyvää tuottoa saadaan pääomalle, josta maksetaan korkoa. Tunnusluvun lasketaan seuraavalla kaavalla (Alma Talent 2020f):

$$\text{Sijoitetun pääoman tuotto-\%} = \frac{\text{Nettotulos} + \text{Rahoituskulut} + \text{Verot (12 kk)}}{\text{Sijoitettu pääoma keskimäärin}} \times 100$$

Nettotulos on tilikauden tulos ilman epätavallisia eriä. Sijoitettu pääoma on oman pääoman ja korollisen vieraan pääoman summa, tai taseen loppusumma vähennettynä korottomilla veloilla. Keskimääräisyys on avaavan ja päättävän taseen keskiarvo. (Ikäheimo ym. 2019, 110.)

Sijoitetun pääoman tuotto-% kuvailee sitä, miten hyvin yritykseen sijoitettu pääoma antaa tuottoa sijoittajille. Tilikauden nettotulos on korvaus omalle pääomalle, ja tilikauden korkokulut – vieraalle pääomalle. Tätä tunnuslukua tutkitaan rinnastamalla se yrityksen edellisiin tilikausiin ja muihin yrityksiin. Näin pystyy arvioimaan yrityksen kannattavuuden kasvua ja kilpailukykyä omalla sektorilla. (Ikäheimo ym. 2019, 110.)

Tunnusluvun ohjeelliset arvot esitetään taulukossa 3.

Taulukko 3. Sijoitetun pääoman tuotto-%:n ohjeelliset arvot (Alma Talent 2020f)

Arvio	Tunnusluvun arvo
Erinomainen	Yli 15 %
Hyvä	10–15 %
Tyydyttävä	6–10 %
Välttävä	3–6 %
Heikko	Alle 3 %

Oman pääoman tuotto-% (return on equity, ROE) on yrityksen nettotulos jaettuna omistajien pääomalla keskimäärin (Ikäheimo ym. 2019, 110):

$$\text{Oman pääoman tuotto-\%} = \frac{\text{Nettotulos}}{\text{Oma pääoma keskimäärin}} \times 100$$

Tämä tunnusluku kuvailee sitä, miten hyvin omistajan sijoittama pääoma on tällä tilikaudella tuonut voittoa. Oman pääoman tuotto-%:n tunnuslukua voi vertailla edellisiin tilikausiin ja muihin saman alan yrityksiin. Periaatteessa oman pääoman tuoton pitää olla sitä suurempi, mitä enemmän yritystoimintaan liittyy mahdollisuus tappiosta. Yleensä sijoittajat odottavat korvausta lisäriskistä, muuten he sijoittavat varmaan kohteeseen. (Ikäheimo ym. 2019, 110.)

Oman pääoman tuotto-%:n ohjeelliset arvot löytyvät taulukosta 4.

Taulukko 4. Oman pääoman tuottoprosentin ohjeelliset arvot (Alma Talent 2020c)

Arvio	Tunnusluvun arvo
Erinomainen	Yli 20 %
Hyvä	15–20 %
Tyydyttävä	10–15 %
Välttävä	5–10 %
Heikko	Alle 5 %

Kannattavuuden parantaminen on useampien yritysten keskeinen tavoite. Kannattavuutta voi parantaa vaikuttamalla eri tekijöihin. Esimerkiksi myyntimäärän lisääminen voi antaa yritykselle lisätuottoa. Nykyiset asiakkaat voisivat ostaa enemmän tai yritys voisi hankkia uusia asiakkaita. Kannattaa ottaa huomioon myös se, että myynnin kasvattaminen onnistuu usein markkinoinnin avulla, mikä toisaalta myös lisää kustannuksia. Hintojen nostaminen parantaa kannattavuutta, jos tuotteita tai palveluja myydään samassa määrässä tai enemmän. Tuote- ja palveluvalikoiman muuttaminen voi myös lisätä kannattavuuden kasvua. Tulosta kasvatetaan pienentämällä kustannuksia. Esimerkiksi kustannusten vähentäminen onnistuu, jos ostetaan tuotteet ja palvelut halvemmalla kuin ennen. Voidaan myös tehostaa toimintaa, jolloin työaika vähenee. Vielä yksi keino parantaa kannattavuutta on pääoman käytön tehostaminen yrityksen käyttöomaisuuden kautta. (Yritystoiminta 2020.)

2.4.2 Vakavaraisuus

Kannattavuuden lisäksi vakavaraisuus on tärkeä näkökulma. Vakavaraisuus kuvaa yrityksen rahoitusta, eli sen avulla tutkitaan oman ja vieraan pääoman suhdetta yrityksen rahoituksessa (Järvenpää, Länsiluoto, Partanen & Pellinen 2017, 67).

Periaatteessa on kaksi vaihtoehtoa toiminnan rahoittamiseksi (Ikäheimo ym. 2019, 112):

- ”vieraan pääoman ehtoinen” rahoitus; on ulkopuolisten rahoittajien maksamaa rahaa, joka on yritykselle velkaa; yritys joutuu maksamaan pois vieraan pääoman korkoineen tuloksestaan riippumatta
- ”oman pääoman ehtoinen” rahoitus, joka on yrityksen omistajien sijoituksia sekä tulorahoitusta; omaa pääomaa ei ole pakollista maksaa pois, ei myöskään jakaa osinkoja.

Näin ollen yrityksen rahoituksellisen aseman näkökulmasta oma pääoma näyttää olevan yritykselle parempi vaihtoehto. Rahoittajan näkökulmasta, päinvastoin, vieras pääoma on kannattavampi sijoituskohteeksi kuin oma pääoma. (Ikäheimo ym. 2019, 112.)

Se, milloin kannattaa rahoittaa toimintaa omalla pääomalla ja milloin vieraalla pääomalla, riippuu usein toimialasta. Omaa pääomaa on isompi toimialoilla, joilla on suuremmat riskit.

Sen sijaan vakaammat yritykset saavat enemmän lainarahoitusta. Omaa pääomaa kasvattaa myös liiketoiminnan voitto. (Ikäheimo ym. 2019, 112.)

Vakavaraisuutta arvioidaan muun muassa nettovelkaantumis- ja omavaraisuusasteen avulla. **Nettovelkaantumisaste** (gearing ratio) tarkistaa vieraan ja oman pääoman suhdetta. Tunnusluku lasketaan vähentämällä korolliset nettovelat likvideillä rahavaroilla ja jakamalla tulos oman pääoman määrällä (Ikäheimo ym. 2019, 113):

$$\text{Nettovelkaantumisaste-\%} = \frac{\text{Korollinen vieras pääoma} - \text{Rahat ja arvopaperit}}{\text{Oma pääoma}} \times 100$$

Mitä korkeampi on nettovelkaantumisaste, sitä enemmän yrityksen toimintaa rahoitetaan vieraalla pääomalla. Vieraaseen pääomaan liittyy maksusitoumuksia ja vaara, että yritys joutuu rahoitusvaikeuksiin. Tunnusluvun korkea arvo tarkoittaa huonompia mahdollisuuksia saada rahoitusta. Jos tunnusluvun arvo on 100, se tarkoittaa, että omistajien ja rahoittajien panokset ovat yhtä suuria. Tunnusluvun negatiivinen arvo kuvailee yrityksen nettovelattomuutta: yrityksellä ei ole korollista velkaa tai omat varat riittävät kattamaan velat. (Alma Talent 2020b.)

Tunnusluvun ohjeelliset arvot löytyvät taulukosta 5.

Taulukko 5. Nettovelkaantumisaste-prosentin ohjeelliset arvot (Alma Talent 2020b)

Arvio	Tunnusluvun arvo
Erinomainen	Alle 10 %
Hyvä	10–60 %
Tyydyttävä	60–120 %
Välttävä	120–200 %
Heikko	Yli 200 %

Omavaraisuusasteessa (equity ratio) tarkastellaan suhdetta oman pääoman taseen loppusummaan. Omavaraisuusaste vaihtelee nollan ja 100 prosentin välillä, mutta jos oma pääoma on negatiivinen, tunnusluku ei anna oikeata arvoa (Ikäheimo ym. 2019, 113):

$$\text{Omavaraisuusaste-\%} = \frac{\text{Oma pääoma}}{\text{Taseen koko pääoma}} \times 100$$

Omavaraisuusaste käsittelee yrityksen kykyä maksaa takaisin velvoitteensa pitkällä aikavälillä. Tunnusluku kuvailee suhdetta, jolla yhtiön omaisuus koostuu omasta ja vieraasta pääomasta. Pieni omavaraisuusaste tarkoittaa suurempaa tappioriskiä, jos liiketoiminnan

kannattavuus laskee. Korkea omavaraisuusaste antaa yritykselle enemmän vakautta, koska silloin se pärjää paremmin muutoksissa taloudellisessa tilanteessa. (Alma Talent 2020d.)

Tunnusluvun ohjeelliset arvot esitetään taulukossa 6.

Taulukko 6. Omavaraisuusasteen ohjeelliset arvot (Alma Talent 2020d)

Arvio	Tunnusluvun arvo
Erinomainen	Yli 50 %
Hyvä	35–50 %
Tyydyttävä	25–35 %
Välttävä	15–25 %
Heikko	Alle 15 %

2.4.3 Maksuvalmius

Maksuvalmius kuvailee yrityksen kykyä selviytyä sitoumuksistaan lyhyellä aikavälillä (Ikäheimo ym. 2019, 113). Vaikka kannattavuus ja vakavaraisuus olisivat kunnossa, silti yritys voi joutua konkurssiin, jos se ei pysty maksamaan juoksevia kuluja ajallaan (Alma Talent 2020g). Maksuvalmiutta mittaavat muun muassa sellaiset tunnusluvut kuin quick ratio ja current ratio.

Quick ratio on rahoitusomaisuus jaettuna lyhytaikaisella vieraalla pääomalla (Ikäheimo ym. 2019, 114):

$$\text{Quick ratio} = \frac{\text{Rahoitusomaisuus}}{\text{Lyhytaikainen vieras pääoma}}$$

Quick ratio tarkastelee ”yrityksen kassavalmiutta”, eli kykyä maksaa lyhytaikaisia velkojaan (Alma Talent 2020e). Rahoitusomaisuus sisältää ”rahat, saamiset sekä tilapäisesti muussa muodossa olevat rahoitusvarat” (kirjanpitolaki 4 luku 4 §). Lyhytaikainen vieras pääoma saadaan kaavassa vähentämällä lyhytaikainen vieras pääoma lyhytaikaisilla saaduilla ennakkomaksuilla (Alma Talent 2020e).

Luvun suositusarvo on yksi, jolloin yrityksen rahoitusomaisuus on yhtä suuri kuin lyhytaikaisten velkojen määrä (Alma Talent 2020e). Tunnusluvun ohjeelliset arvot ovat taulukosta 7.

Taulukko 7. Quick ration ohjeelliset arvot (Alma Talent 2020e)

Arvio	Tunnusluvun arvo
Erinomainen	Yli 1,5
Hyvä	1–1,5
Tyydyttävä	0,5–1
Välttävä	0,3–0,5
Heikko	Alle 0,3

Current ratio on rahoitusomaisuuteen lisätty vaihto-omaisuus jaettuna lyhytaikaisella vieraalla pääomalla (Ikäheimo ym. 2019, 114):

$$\text{Current ratio} = \frac{\text{Rahoitusomaisuus} + \text{Vaihto-omaisuus}}{\text{Lyhytaikainen vieras pääoma}}$$

Current ration avulla verrataan nopeasti rahaksi muutettavien erien, tässä tapauksessa mukaan lukien vaihto-omaisuuden, suhdetta lyhytaikaisiin velkoihin (Alma Talent 2020a). Tämän tunnusluvun ohjeelliset arvot ovat esitetty taulukossa 8.

Taulukko 8. Current ration ohjeelliset arvot (Alma Talent 2020a)

Arvio	Tunnusluvun arvo
Erinomainen	Yli 2,5
Hyvä	2–2,5
Tyydyttävä	1,5–2
Välttävä	1–1,5
Heikko	Alle 1

Quick ration ja current ration isompi arvo tarkoittaa korkeampaa likviditeettiä. Kuitenkin pitää muistaa, että vaikka likviditeetti on hyvä, liian suuri likviditeetti ei ole aina kannattavaa. Siinä tapauksessa yrityksellä on varoja, jotka eivät ole tuottavasti sijoitettu. (Ikäheimo ym. 2019, 114.)

2.5 Tilinpäätösanalyysin muut menetelmät

Tunnuslukuanalyysin lisäksi käytetään trendi- ja toimiala-analyyseja, joita suoritetaan prosenttilukumuotoisen tilinpäätöksen perusteella.

2.5.1 Prosenttilukumuotoinen tilinpäätös

Saadakseen kokonaiskuvan yrityksen taloudellisesta tilasta, on hyödyllistä tarkistaa tilinpäätöksen eriä keskenään. Kun yhdestä tilinpäätösluvusta ei saada riittävästi tietoa, kannattaa verrata lukuja esimerkiksi saman vuoden muihin lukuihin. Prosenttilukumuotoisen tilinpäätöksen avulla suhteutetaan tuloslaskelman erät liikevaihtoon ja taseen erät – taseen loppusummaan. Näin voi vertailla yrityksen kustannuserien kehitystä suhteessa liikevaihtoon, sekä erikokoisia yrityksiä kustannus- ja taserakenteiden näkökulmasta. (Niskanen & Niskanen 2013, 50–52.)

Prosenttilukumuotoisessa tilinpäätöksessä tilinpäätöserät esitetään prosentteina, siten voi helposti huomata, kuinka suuri on esimerkiksi vuokratilakustannuksien osuus liikevaihdosta tai ostovelkojen osuus taseen loppusummasta. Kuitenkaan tästä analyysistä ei saa selville kaikkien erien absoluuttista kasvua tai vähennystä. On huomioitava, että yhden erän merkittävä muutos voi muuttaa myös muiden erien prosentuaalista osuutta, vaikka ne pysyisivät samoina euromääräisinä. (Niskanen & Niskanen 2013, 52.)

Prosenttilukumuotoinen tilinpäätös antaa selkeätä tietoa tuloslaskelman ja taseen rakenteesta sekä niiden erien muutoksesta vuodesta toiseen. Tarkempaa informaatiota siitä, mitkä muutokset ovat tapahtuneet, saadaan tutkimalla yrityksen muut kirjanpitoraportit.

Prosenttilukumuotoisen tilinpäätöksen avulla voi helposti vertailla samalla toimialalla toimivia yrityksiä keskenään ja saada tietoja siitä, minkälaisia eroja ovat niiden kulu- ja taserakenteissa. Jos yritykset toimivat eri toimialoilla, on vaikeata tehdä adekvaattia vertailua, koska eri alojen toimintatavat ovat usein hyvin erilaisia.

2.5.2 Trendianalyysi

Trendianalyysin avulla tarkastellaan yrityksen kustannus- ja taserakenteen kehittymistä tilikaudesta toiseen. Trendianalyysi tehdään prosenttilukumuotoisen tilinpäätöksen perusteella, jossa ensin laaditaan eri tilikausien prosenttilukumuotoiset tilinpäätökset ja sitten niitä verrataan keskenään. Sitä varten tilikausien varhaisin erä asetetaan arvoksi 100 prosenttia ja seuraavien tilikausien arvoja verrataan perusvuoteen. Näin saaden selville, montako prosenttia myöhempi arvo on perusvuoden arvosta. (Niskanen & Niskanen 2013, 53.)

Täten trendianalyysi ja prosenttilukumuotoinen analyysi täydentävät toisiaan. Huomionarvoista on se, että prosenttilukumuotoinen analyysi sopii hyvin myös yritysten vertailuun

keskenään, kun taas trendianalyysi on tarkoitettu pelkästään yhden yrityksen eri tilinpäätösten vertailuun. (Niskanen & Niskanen 2013, 55.)

2.5.3 Toimiala-analyysi

Toimiala-analyysin kohteena on yksittäinen yritys. Yrityksen toimialalta valitaan otos eri yrityksistä, jonka perusteella suoritetaan koko toimialan kattavia tunnuslukuanalyysseja yms. Toimiala-analyysistä hyödytään silloin kun halutaan esimerkiksi suhteuttaa yrityksen taloudelliset toimintaedellytykset suhteessa koko toimialan yrityksiin. (Salmi 2020, 269.)

Tämän analyysin avulla pyritään vertailemaan yksittäisen yrityksen tilinpäätöslukuja saman toimialan yritysten keskilukuihin. Sen perusteella voi asettaa yritykselle tavoitteita, esimerkiksi toivottavaa käyttökateprosenttia tai pääoman tuottoastetta. Myös yleiset talouspoliittiset ennusteet käyttävät hyväksi näitä analyysia.

2.6 Tilinpäätösanalyysin rajoitukset

Tilinpäätösanalyysia suorittaessa pitää kuitenkin muistaa, ettei se voi kertoa kaikkea yrityksestä ja sen taloudellisesta asemasta. Rajoituksena toimii muun muassa se, että tilinpäätöksestä puuttuvat monet yrityksen taloudelliseen asemaan vaikuttavat tekijät kuten organisaation osaaminen yms. Yrityksen varallisuuden arvoon ja tulokseen voivat vaikuttaa myös inflaatio ja deflaatio. Tilinpäätösanalyysin tunnusluvut heijastelevat tilannetta vain yhdestä näkemyksestä, eivätkä kerro tapahtuneista muutoksista. Saadakseen laajemman kuvan kannattaa perehtyä yrityksen muihin tiedotteisiin ja koko toimialan muutokseen. Tilinpäätöstietojen vertailumahdollisuus voi olla rajoitettua myös sen vuoksi, että erilaiset yritykset toimivat eri tavoin. Esimerkiksi jotkut yritykset ostavat osaa toimintaansa ulkopuolisilta yrityksiltä. Sen lisäksi eri maissa käytetään erilaisia sääntöjä tilinpäätöksen laatimiseen. Tätä ongelmaa kuitenkin osittain ratkaisee IFRS-standardien käyttöönotto. Tilinpäätösluvut eivät aina heijastaa yrityksen todellista taloudellista tilannetta, koska tase kuvailee sen vain tilikauden loppuhetkellä. Yrityksen toimiala voi myös vaikuttaa tunnuslukuihin. Esimerkiksi jos yrityksen toimintaan liittyvät vuosisyklit, tilinpäätöshetken luvut voivat erota niistä muissa ajankohdissa. Yrityksen taloudellisen tilanteen analyysin pitää perustua hyvään tuntemukseen yrityksen menneisyydestä, nykyhetkestä ja tulevaisuudesta. (Ikäheimo ym. 2019, 121–122.)

Tilinpäätösanalyysin rajoittuneisuus voi johtua myös siitä, että tilinpäätös ei sisällä riittävästi yksityiskohtia. Esimerkiksi tarkemmat tiedot kuluista voisivat antaa paremman kuvan tuloksen muutoksen syistä. Toisena tärkeänä rajoituksena pidetään tarkastamattomien tietojen vaikutus. Nämä tiedot liittyvät yhtiön strategiaan, liiketoimintaan liittyviin riskeihin

ja suorituskykyindikaattoriin, eli arvoon siitä, kuinka tehokkaasti yhtiö saavuttaa liiketoiminnan tavoitteet. (Elliott & Elliott 2017, 716–717.)

Tunnuslukuja koskien kannattaa muistaa myös se, että tunnusluvun pitää olla validi, eli sitä pitää käyttää tarkoituksen mukaan. Analyytikon on tunnettava tutkimuksen kohde. Tunnusluvun on oltava myös luotettava, eli mittaaja ei saa vaikuttaa tutkimuksen tuloksiin. Sen lisäksi tunnusluvun laskuperiaatteet tulee ymmärtää. Käyttäjän pitää ymmärtää mitä ja miten hän mittailee. (Salmi 2020, 140–141.)

Tilinpäätösanalyysin menettely ja tulos riippuvat myös sen päätarkoituksesta. Eri sidosryhmille tarkoitettu analyysi voi vetää eri johtopäätökset. Tilinpäätösanalyysia tehtäessä on otettava huomioon yrityksen liiketoiminnan luonne, taloudellinen tila ja tiedossa olevat tapahtumat muutokset.

3 Asianajotoimiston tilinpäätösanalyysi

Tämän tutkimustyön kohdeyritys on pk-yritys, joka toimii asianajotoimialalla. Laskelmissa lähdetään siitä, että tilinpäätöstiedot on jo asianmukaisesti muokattu ennen tilinpäätöksen julkaisua Voitto+ -tietokannassa. Siten käytetyt tiedot antavat oikean ja riittävän kuvan yrityksen taloudellisesta asemasta sekä tuloksesta ja laskelmien perusteena käytettävät luvut ovat käyttö- ja vertailukelpoisia.

Tutkittaessa kohdeyrityksen tilinpäätöstietoja (liite 4) tullaan johtopäätökseen, että analyytinen tuloslaskelma ja tase eivät eroa merkittävästi virallisesta tilinpäätöksestä, eli päätellään, ettei laadita erikseen analyttistä tuloslaskelmaa ja tasetta, vaan kaikki laskelmat tehdään Voitto+ -tietokannasta saatujen tietojen perusteella.

3.1 Tutkimusmenetelmät

Toteutettava tutkimus on kvantitatiivinen eli määrällinen, jossa käytetään laskennallisia menetelmiä. Se pohjautuu tilinpäätöksen tietoihin, joiden perusteella lasketaan yritystoiminnan tunnuslukuja, tehdään prosenttilukumuotoista tilinpäätöstä ja laaditaan trendianalyysia. Empiirisen osan laskelmissa on käytetty teoreettisessa tietoperustassa käsiteltyjä kaavoja. Saatujen tulosten perusteella analysoidaan yrityksen taloudellinen tilanne. Tutkimuksen tuloksena pyritään saamaan kokonaisvaltainen kuva yrityksen taloudellisesta asemasta ja tilanteen kehityksestä.

Opinnäytetyössä pyritään vertailemaan kohdeyrityksen tunnuslukuja toimialan keskilukuihin. Kohdeyrityksen ja toimialan tilinpäätöstiedot ovat julkisia ja niitä saadaan Voitto+ -tietokannan avulla sekä Tilastokeskuksen sivustolta. Tilastokeskuksen dataan sisältyvät tiedot yli 6 300 yrityksestä. Aineiston muuttujina toimivat seuraavat parametrit:

- tiedot: kaikki tilinpäätöstiedot
- toimiala (TOL 2998): lakiasiain- ja laskentatoimen palvelut
- vuodet: 2015–2019
- yrityksen suurusluokka EU-määritelmän mukaan: pk-luokka.

Menetelmän valinta perustuu siihen, että tilinpäätöstiedot ovat numeerisia ja niiden käsittelyyn tarvitaan laskennallisia menetelmiä. Julkiset tilinpäätöstiedot sopivat yrityksen taloudellisen menestyksen analyysiin parhaiten, koska ne on oikaistu lain mukaan ja ovat siten vertailukelpoisia. Tilastokeskuksen datan muuttajat on valittu kohdeyrityksen toimialan ja suurusluokan mukaan samoilta vuosilta. On tärkeää vertailla saman toimialan yrityksiä, muuten vertailu voi olla puutteellinen eri alojen erilaisten toimintatapojen vuoksi. Samankokoisia yrityksiä on helpompi vertailla keskenään, kun niiden tilinpäätöserät ovat

saman tyyppisiä. On hyödyllistä ottaa vertailuun sama ajanjakso. Näin ollen onnistuu välttämään eroja, jotka johtuvat toimintaympäristön muutoksista.

Työn valmistelua vaikeutti yksittäisten tietojen puute. Kun tutustuttiin yritykseen pelkästään julkisten tilinpäätöstietojen perusteella, oli vaikeata saada todellista kuvaa yrityksen toiminnasta. Esimerkiksi tulojen ja menojen rakenteen voi ymmärtää paremmin, kun tietää yhtiön päivittäisestä toiminnasta enemmän.

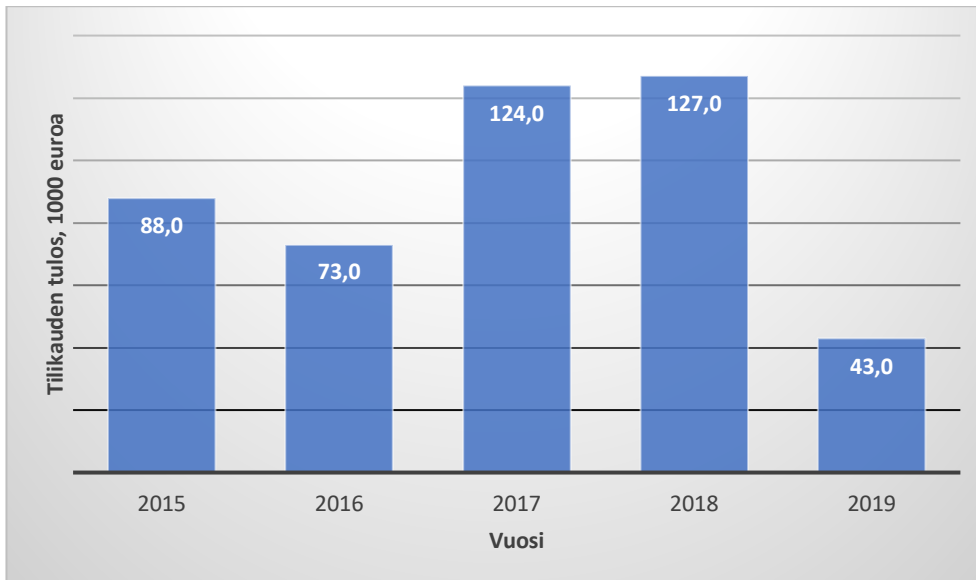
Kuten jo aiemmin mainittiin, erilaisten yritysten vertailu tilinpäätösanalyysin avulla on aika rajoitettua. Se johtuu muun muassa siitä, että yritykset voivat toimia ja kirjata kirjanpitoansa eri tavalla. Näin ollen epäolennaiset tiedot tuli rajata pois ja keskittyä yritystoiminnan mittareihin. Myös olemassa olevien tunnuslukujen määrä on aika suuri, joten on tarkasti valittava tietyille ongelmakysymykselle parhaiten sopivia mittareita. On tarpeen huomioida myös muut tilinpäätösanalyysin seikat kuten se, että kirjanpitoaineisto sisältää pelkästään liiketapahtumia. Tämä jättää ulkopuolelle muun muassa henkilökunnan osaaminen sekä muut toimintaan liittyvät ja vaikuttavat tekijät.

3.2 Asianajotoimiston toiminnan tunnusluvut

Kohdeyrityksen taloudellista tilannetta voidaan kuvailla monella eri tavalla. Ensin kuitenkin tulee tutkia keskeisimpiä liiketoiminnan mittareita, joita ovat muun muassa kannattavuuden, vakavaraisuuden ja maksuvalmiuden tunnusluvut.

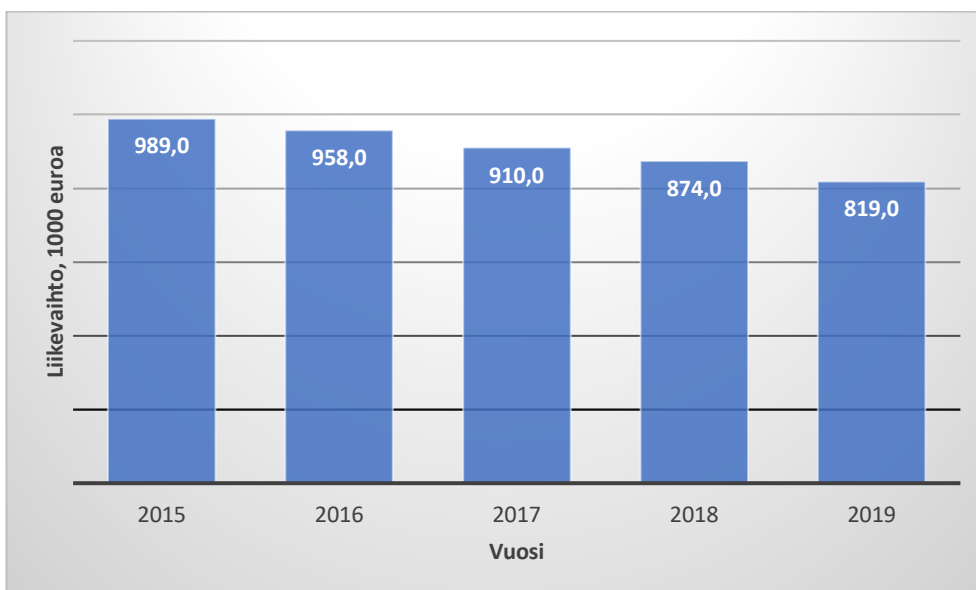
3.2.1 Kannattavuuden tunnusluvut

Kohdeyrityksen liiketoiminnan kokonaistulos tilikauden lopussa vuosina 2015–2019 on aina ollut positiivinen (liite 4). Voitto+ -tietokannasta (Suomen Asiakastieto Oy 2020) saatujen tietojen mukaan vuonna 2015 tilikauden tulos absoluuttisena lukuna on ollut 88 000,00 €, vuonna 2016 se on laskenut 73 000,00 €:lle, vuonna 2017 tulos on kasvanut 124 000,00 €:n asti. Suurimman tuloksen yritys on saavuttanut vuonna 2018 ollen 127 000,00 €. Vuonna 2019 tulos (43 000,00 €) oli laskenut lähes yhteen kolmasosaan vuoden 2018 tuloksesta ollen matalimmalla tasolla näiden viiden vuoden jaksolla. Tilikausien tuloksien vaihtelu on esitetty graafisesti kuviossa 5.

Kuvio 5. Kohdeyrityksen tilikauden tulos vuosina 2015–2019

Liikevaihdon muutoksen voi havaita kuviosta 6. Vuoden 2015 lopussa se on ollut 989 000,00 euroa, mikä on 31 000,00 euroa enemmän kuin vuonna 2016. Vuonna 2017 se on laskenut vielä 48 000,00 eurolla. Vuonna 2018 liikevaihdon lasku on jatkunut ja ollut 36 000,00 euroa, samoin vuonna 2019 liikevaihto on laskenut vielä 55 000,00 eurolla.

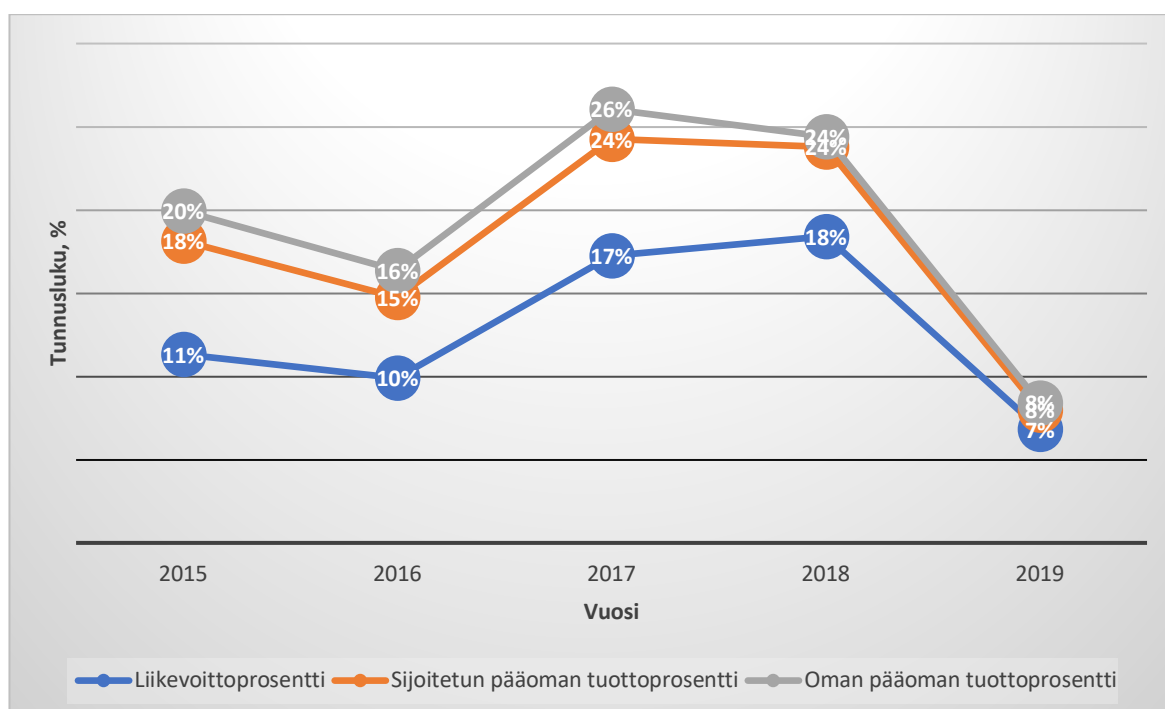
Kuvio 6. Kohdeyrityksen liikevaihto vuosina 2015–2019

Kohdeyrityksen kannattavuuden tunnusluvut on laskettu luvussa 2.4.1 esitettyjen kaavojen mukaan ja löytyvät taulukosta 9. Näiden tunnuslukujen vaihtelu vuosina 2015–2019 on myös havainnollisesti esitetty kuviossa 7. Sijoitetun pääoman tuotto prosenttia ja oman

pääoman tuotto prosenttia ei olla laskettu vuodelta 2015 puuttuvien vuoden 2014 tasetietojen takia. Näin ollen sijoitetun pääoman ja oman pääoman keskimääräisiä arvoja ei voi laskea.

Taulukko 9. Kohdeyrityksen kannattavuuden tunnusluvut vuosilta 2015 - 2019

Tunnusluku	2015	2016	2017	2018	2019
Liikevoittoprosentti	11,32 %	9,92 %	17,25 %	18,42 %	6,84 %
Sijoitetun pääoman tuotto prosentti	-	14,76 %	24,27 %	23,78 %	7,97 %
Oman pääoman tuotto prosentti	-	16,37 %	26,05 %	24,40 %	8,39 %

Kuvio 7. Kohdeyrityksen kannattavuuden tunnusluvut vuosina 2015–2019

Vuoteen 2019 asti kohdeyrityksen liikevoittoprosentti on ollut aina hyvällä tasolla. Vuonna 2015 se oli 11,32 prosenttia. Vuonna 2016 liikevoiton suhde liikevaihtoon on laskenut 9,92 prosenttiin. Seuraavana vuonna prosenttisuhde on ollut 17,25 prosenttia ja vuonna 2018 kasvanut vielä 1,17 prosentilla. Kuitenkin vuonna 2019 sen arvo on pudonnut 6,84 prosenttiin, mikä yleensä tarkoittaa tyydyttävää kannattavuutta. Näin ollen voidaan havaita, että yritys on onnistunut toimimaan kohtalaisen kustannustehokkaasti vuoteen 2019 saakka, erityisesti vuosina 2017 ja 2018, mutta sen jälkeen yrityksen kate on huomattavasti pudonnut, vaikka liikevaihdon lasku ei ole ollut niin suuri.

Laskelmien mukaan kohdeyrityksen sijoitetun pääoman tuotto prosentti on vaihdellut seuraavasti: vuonna 2016 se oli hyvällä tasolla (14,76 prosenttia), sen jälkeen se on merkittävästi parantanut ja tullut erinomaiselle tasolle (ollen 24,27 prosenttia vuonna 2017 ja hie man matalampi 23,78 prosenttia vuonna 2018). Vuonna 2019 sijoitetun pääoman tuotto prosentti laski 7,97 prosenttiin, mikä on tyydyttävä taso. Siten yritykseen sijoitettu pää oma on tuonut tuottoa vuosina 2016–2018 hyvin ja jopa erinomaisesti, mutta vuonna 2019 tilanne on muuttunut ja yrityksen suhteellinen kannattavuus on laskenut tyydyttävälle ta solle.

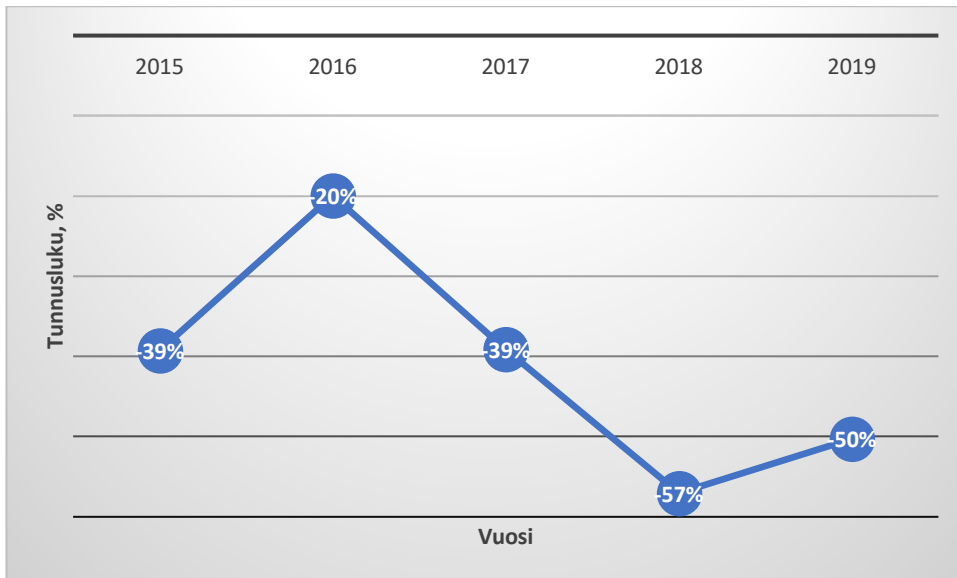
Oman pääoman tuotto prosentti on muuttunut näiden vuosien aikana vastaavasti: vuonna 2016 se oli hyvällä tasolla (16,37 prosenttia), seuraavina kahtena vuotena se on saavut tanut erinomaisen tason (ollen 26,05 prosenttia vuonna 2017 ja 24,40 prosenttia vuonna 2018), mutta vuonna 2019 se on laskenut välttävälle tasolle ollen 8,39 prosenttia. Näin omistajan sijoittaman pääoman tuotto on vaihdellut hyvän ja erinomaisen tason välillä vuo teen 2019 asti, jolloin se on pudonnut merkittävästi huonommalle tasolle.

3.2.2 Vakavaraisuuden tunnusluvut

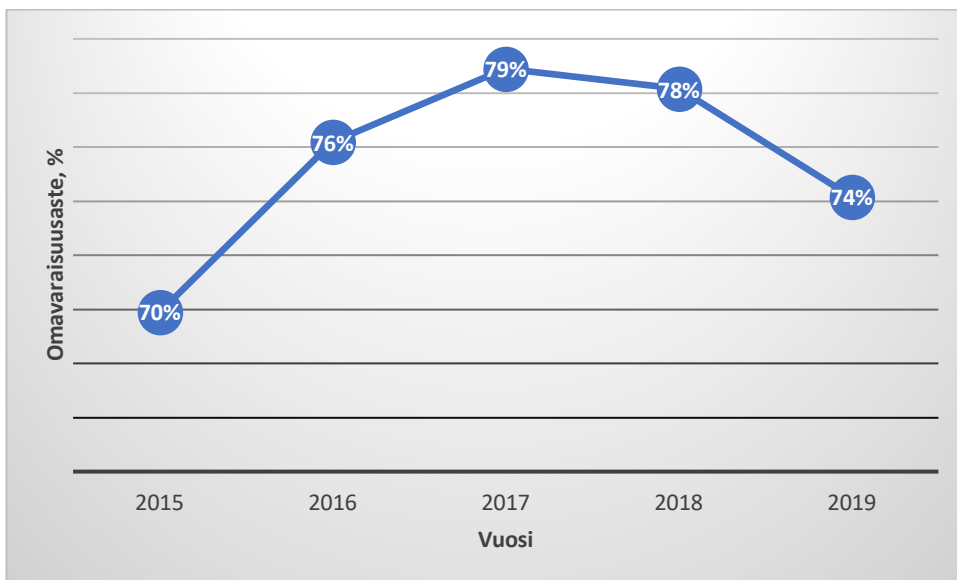
Kohdeyrityksen vakavaraisuutta arvioidaan nettovelkaantumis- ja omavaraisuusasteen avulla. Nämä tunnusluvut lasketaan luvussa 2.4.2 esitettyjen kaavojen mukaan. Tunnuslu kujen arvot vuosilta 2015–2019 ovat taulukossa 10 ja niiden graafinen esitys – kuvioissa 8 ja 9.

Taulukko 10. Kohdeyrityksen vakavaraisuuden tunnusluvut vuosilta 2015–2019

Tunnusluku	2015	2016	2017	2018	2019
Nettovelkaantumisaste	-39 %	-20 %	-39 %	-57 %	-50 %
Omavaraisuusaste	70 %	76 %	79 %	78 %	74 %

Kuvio 8. Kohdeyrityksen nettovelkaantumisasteen muutos vuosina 2015–2019

Kuvio 9. Kohdeyrityksen omavaraisuusasteen muutos vuosina 2015–2019

Kohdeyrityksen nettovelkaantumisaste on ollut koko ajan negatiivisena (-20 prosentin ja -57 prosentin välillä), mikä tarkoittaa, että yrityksen velkaantuminen vertailuvuosina on aina ollut kohtuullisella tasolla ja yhtiö pystynyt hyvin maksamaan velkaansa omista varoista. Myös kohdeyrityksen omavaraisuusaste on ollut kaikki viisi vuotta yli 50 prosenttia, mikä tarkoittaa erinomaista tasoa, eli suurin osuus yrityksestä on rahoitettu omalla pääomalla.

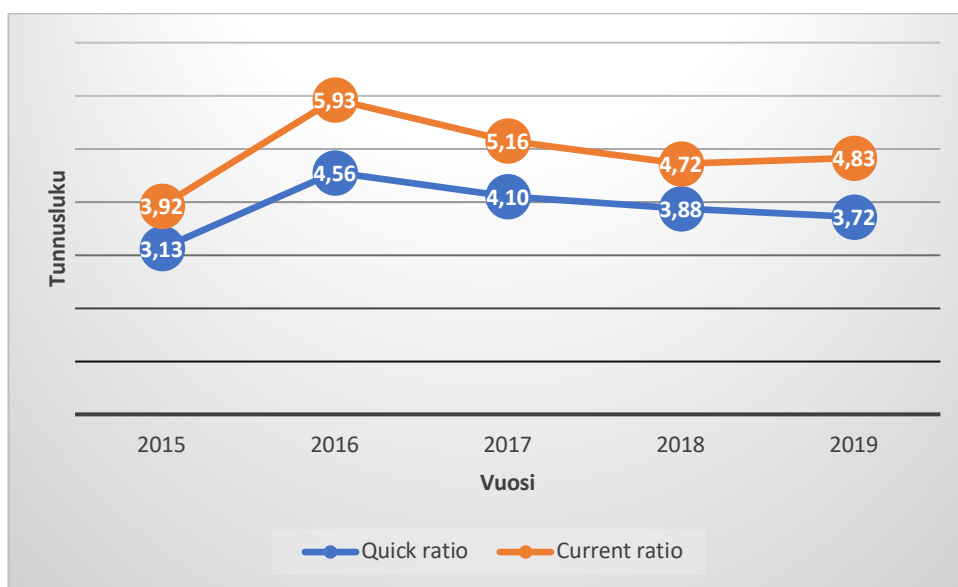
3.2.3 Maksuvalmiuden tunnusluvut

Kohdeyrityksen maksuvalmiutta tutkitaan quick ration ja current ration tunnuslukujen avulla. Tunnusluvut lasketaan luvussa 2.4.3 esitettyjen kaavojen mukaan. Molemmat tunnusluvut ovat olleet vertailukautena aina erinomaisella tasolla: quick ration arvot – yli 1,5

ja current ration arvot – yli 2,5, mikä näkyy sekä taulukosta 11, että havainnollisesti kuviossa 10.

Taulukko 11. Kohdeyrityksen maksuvalmiuden tunnusluvut vuosilta 2015 - 2019

Tunnusluku	2015	2016	2017	2018	2019
Quick ratio	3,13	4,56	4,10	3,88	3,72
Current ratio	3,92	5,93	5,16	4,72	4,83

Kuvio 10. Kohdeyrityksen maksuvalmiuden tunnusluvut vuosilta 2015–2019

Kohdeyrityksen hyvä maksuvalmius tarkoittaa, että yhtiö on pystynyt hoitamaan omat lyhytaikaiset velvoitteet erinomaisella tasolla ilman kallista lisärahoitusta.

3.3 Tilinpäätösanalyysin muut menetelmät

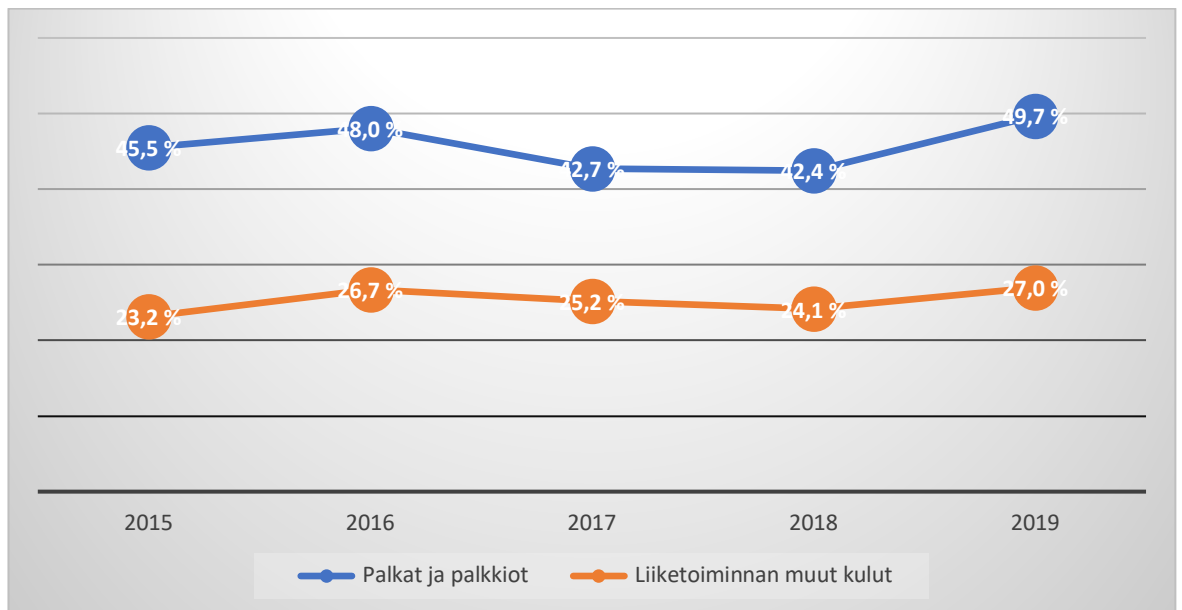
Tutkittaessa kohdeyrityksen tilinpäätöstä käytetään tunnuslukuanalyysin lisäksi prosenttilukumuotoisen tilinpäätöksen, trendi- ja toimiala-analyysin menetelmiä. Tutkimuksen pohjana käytetään Voitto+ -tietokannasta saatuja kohdeyrityksen tilinpäätöstietoja ja Tilastokeskuksen dataa, joka liittyy lakiasiain- ja laskentatoimen palvelut -toimialan pk-yritysten tilinpäätöstietoihin.

3.3.1 Asianajotoimiston prosenttilukumuotoinen tilinpäätös

Kohdeyrityksen tilinpäätöserät verrataan keskenään prosenttilukumuotoisen tilinpäätöksen avulla (ks. luku 2.5.1). Sitä varten lasketaan tuloslaskelman erien suhde liikevaihtoon ja taseen erien suhde taseen loppusummaan. Eli tuloslaskelmassa kaikkien vuosien liike-

vaihdoille on annettu arvo 100 prosenttia, muut erät on esitetty prosentteina liikevaihdosta. Samalla tavalla tarkastusjakson taseiden loppusummille on määritetty 100 prosenttia, muut tase-erät esitetään prosentteina taseen loppusummasta. Saadut arvot löytyvät liitteestä 5. Tällainen aikasarja-analyysi prosenttilukumuotoisen tilinpäätöksen perusteella antaa hyvän kuvan yrityksen kulu- ja taserakenteen muutoksesta.

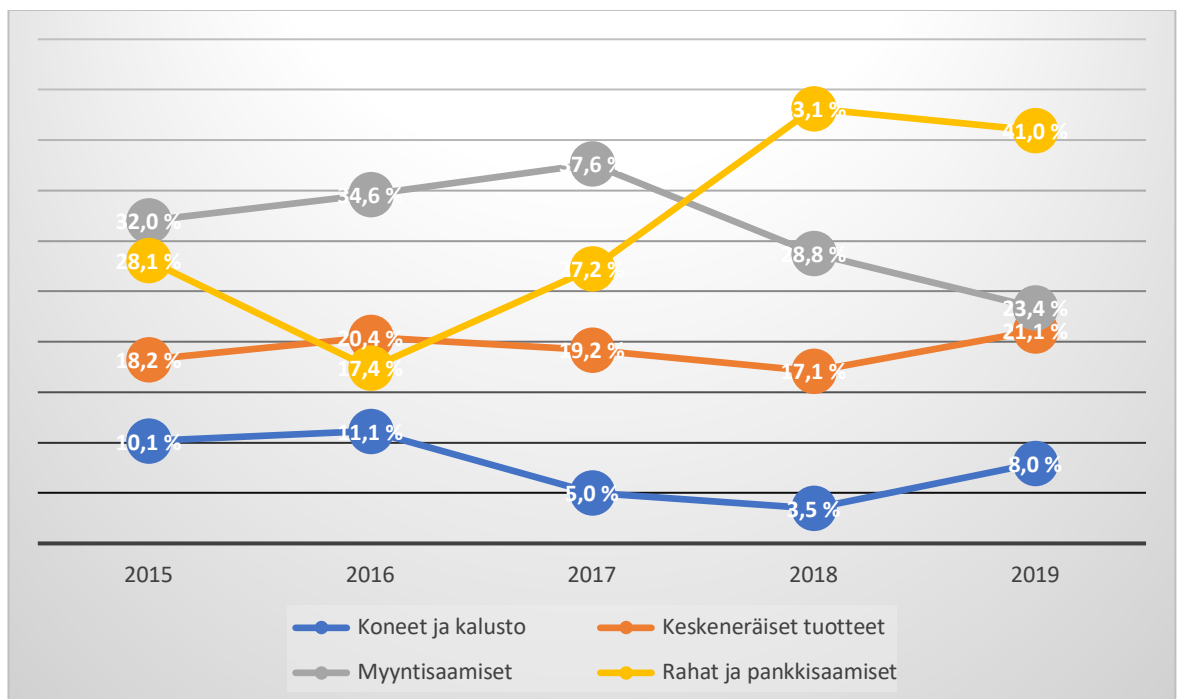
Kohdeyrityksen prosenttilukumuotoisesta tilinpäätöksestä näkyy selkeästi, että koko tarkasteluajanjakson aikana suhteellisesti suurimpia tuloslaskelmaeriä ovat olleet palkat ja palkkiot (42,45 prosentin ja 49,69 prosentin välillä vuosina 2015–2019) sekä liiketoiminnan muut kulut (23,15 prosentin ja 26,98 prosentin välillä samalla ajanjaksolla). Niiden arvojen vaihtelu on esitetty kuviossa 11. Palkkojen ja palkkioiden osalta suhteellinen arvo on noussut 4,19 prosentilla verrattaessa vuotta 2019 vuoteen 2015 ja liiketoiminnan muiden kulujen osalta – 3,83 prosentilla. Pitää ottaa huomioon myös se, että palkkojen nousu on aiheuttanut vastaavasti henkilösivukulujen nousun. Kaikki muut tuloslaskelman erät ovat myös suhteellisesti kasvaneet näinä vuosina paitsi varaston muutos, poistot, korkokulut ja tuloverot.

Kuvio 11. Kohdeyrityksen palkkojen ja palkkioiden sekä liiketoiminnan muiden kulujen suhteen liikevaihtoon vaihtelu vuosina 2015–2019

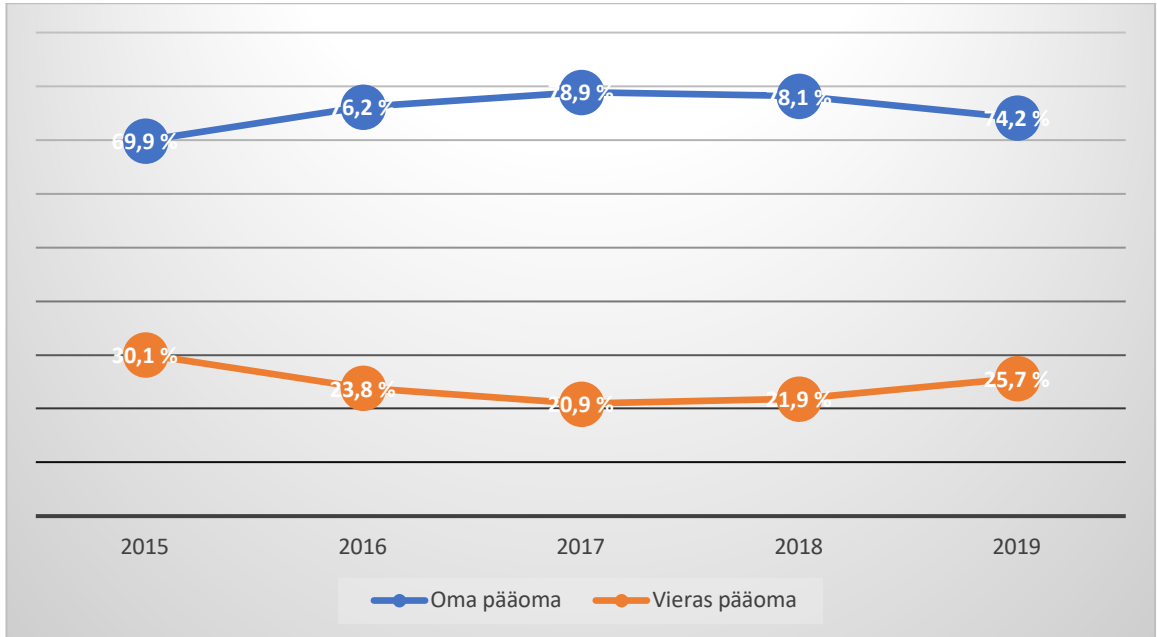
Kohdeyrityksen prosenttilukumuotoisen taseen vastaavan suhteellisesti isompia eriä ovat keskeneräiset tuotteet (tarkastelujakson aikana vaihdelleet 17,08 prosentin ja 21,10 prosentin välillä), myyntisaamiset (23,39–37,64 prosenttia taseen loppusummasta) sekä rahat ja pankkisaamiset (17,40 prosentin ja 40,98 prosentin välillä). Niiden muutosta vuosina 2015–2019 esitellään kuviossa 12. Vaihtuvien vastaavien suhteellinen osa on aina

ollut isompi kuin pysyvien vastaavien. Keskeneräisien tuotteiden osuus on pysynyt suunnilleen samana 17,08 prosenttia ja 21,10 prosenttia välillä. Hieman merkittävämpiä muutoksia on tapahtunut koneiden ja kaluston osalta, joiden suhteellinen arvo on tarkastusvuosina vaihdellut 3,27 prosenttia ja 11,15 prosenttia välillä. Myyntisaamiset ovat tänä aikana ensin nousseet vuosina 2016–2018 arvoon 37,64 prosenttia taseen loppusummasta ja sen jälkeen laskeneet 23,39 prosentille. Isoimmat muutokset ovat tapahtuneet rahat ja pankkisaamiset -osalta, kun ensin tämä tase-erä on suhteellisesti laskenut vuonna 2017 tasolle 17,40 prosenttia ja sen jälkeen on alkanut kasvaa ja on saavuttanut arvon 43,13 prosenttia vuonna 2018, seuraavana vuonna se on kuitenkin hieman laskenut 40,98 prosenttiin.

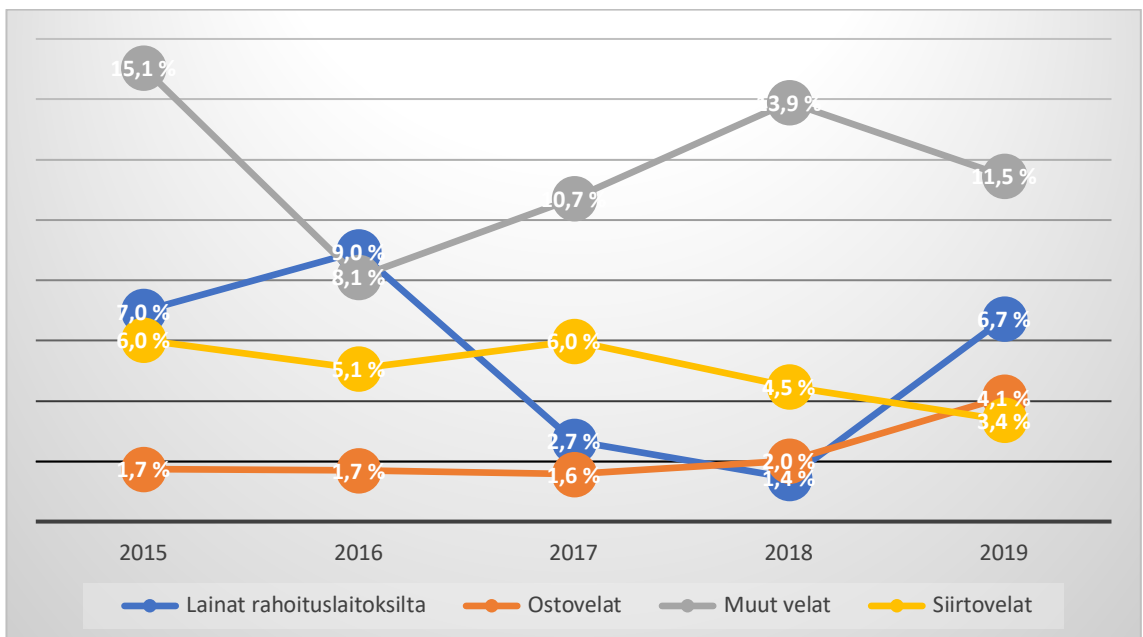
Kuvio 12. Kohdeyhtymän taseen vastaavien erien suhteellinen muutos vuosina 2015–2019

Kohdeyhtymän taseen vastattavaa puoli on pysynyt suhteellisesti samana vertailujakson aikana. Sen oman pääoman osuus on aina ollut huomattavasti isompi kuin vieraan pääoman osuus, mikä näkyy kuviosta 13. Oman pääoman arvo on kuitenkin laskenut kahden viimeisen vuoden aikana arvolla 78,90 prosenttia arvolla 74,16 prosenttia.

Kuvio 13. Kohdeyrityksen oman pääoman ja vieraan pääoman suhteelliset arvot vuosina 2015–2019

Vieraan pääoman sisällä ilmenevät vaihtelut ovat esitettyinä kuviossa 14. Kuvioista näkyy, että lainojen rahoituslaitoksilta ja muiden velkojen osalta on tapahtunut vastakkaiset muutokset: ensin muut velat ovat suhteellisesti laskeneet vuonna 2016 8,11 prosenttiin, sen jälkeen ne ovat tasaisesti nousseet kahden vuoden aikana ja saavuttaneet tason 13,89 prosenttia ja uudelleen niiden arvo on hieman laskenut 11,47 prosenttiin vuonna 2019. Lainat rahoituslaitoksilta ovat muuttuneet tämän ajanjakson aikana täysin vastakkaisella tavalla.

Kuvio 14. Kohdeyrityksen vieraan pääoman suhteelliset arvot vuosilta 2015–2019

3.3.2 Asianajotoimiston trendianalyysi

Kohdeyrityksen kehittymistä tarkasteluajanjaksona tutkitaan myös trendianalyysin avulla (ks. luku 2.5.2). Sitä varten muokataan yrityksen tilinpäätöstä siten, että vuoden 2015 eriin asetetaan arvo 100 prosenttia ja vuosien 2016–2019 samojen erien arvoja verrataan prosentteina vuoteen 2015. Kohdeyrityksen tilinpäätöksen trendianalyysi on liitteessä 6.

Tuloslaskelman merkitsevin erä on ulkopuoliset palvelut, joka on kaksikertaistunut viiden vuoden aikana. Kaikki muut tuloslaskelman erät ovat pysyneet samoina tai pienentyneet, jos verrataan vuoden 2015 ja 2019 lukuja. Monet kuluerät ovat kasvaneet, mutta vuonna 2019 on tapahtunut selkeä taantuma. Palkkakulut eivät olleet tarkastelujakson aikana nousseet vertailuvuoteen nähden. Liiketoiminnan muut kulut ovat ensimmäisen vuoden aikana kasvaneet 11,79 prosentilla, mutta sen jälkeen pienentyneet ja olivat vuonna 2019 jo 3,49 prosentilla pienempiä kuin vuonna 2015. Liikevaihto on vähentynyt tarkasteluvuosien aikana 17,19 prosentilla ja tilikauden tulos on laskenut jopa 51,14 prosentilla.

Näin olleen käy selväksi, että yrityksen liiketoiminta on tuottanut merkittävästi vähemmän tuottoa vuonna 2019 verrattuna edellisiin vuosiin. Vielä vuosina 2017–2018 tilikauden tulos on ollut suurempi kuin vertailuvuotena – 40,91 prosentilla ja 44,32 prosentilla vastaavasti. Mutta vuonna 2019 tilikauden tulos on ollut jo yli 50 prosenttia vähemmän kuin vuonna 2015. Tilanne johtuu mahdollisesti siitä, että kohdeyrityksen liikevaihto on vähentynyt vuodesta 2015 vuoteen 2019 enemmän (17,19 prosentilla) kuin liiketoiminnan kulut. Palkat ja palkkiot ovat pienentyneet vain 9,56 prosentilla, liiketoiminnan muut kulut – 3,49 prosentilla ja ulkopuoliset palvelut ovat jopa kasvaneet 100 prosentilla vuodesta 2015 vuoteen 2019.

Taseen erät ovat myös hieman muuttuneet viiden vuoden aikana. Taseen loppusumma on kasvanut 3,65 prosentilla, eli yrityksen omaisuus on pysynyt suunnitelleen samana. Keskenkäiset tuotteet, rahat ja pankkisaamiset sekä ostovelat ovat kasvaneet vuonna 2019 verrattuna vuoteen 2015. Oma pääoma on pienentynyt 25,26 prosentilla vaikka edellisten tilikausien tulos on noussut 25,87 prosentilla. Taseen loppusumman on onnistunut säilyä vuonna 2019 vuosien 2015–2018 tasolla edellisten tilikausien tuloksen avulla sekä ostovelkojen kasvattamisen myötä. Näin on onnistuttu muun muassa keräämään enemmän rahaa pankkitilille. Tase-eristä ovat pienentyneet koneet ja kalusto, myyntisaamiset, siirtosaamiset, arvopaperit, muut velat ja siirtovelat.

3.3.3 Asianajotoimiston toimiala-analyysi

Toimiala-analyysin (ks. luku 2.5.3) pohjana käytetään Tilastokeskuksen dataa (Tilastokeskus 2021), tarkennettuna lakiasia- ja laskentatoimen palvelut -toimialan pk-yritysten tilinpäätöstietoja vuosilta 2015–2019 (liite 7). Vertailua varten laaditaan kohdeyritykselle vastaava nettotuloslaskelma (liite 8). Tilastokeskuksen data sisältää kaikkien toimialan yritysten tiedot yhtenä summana, yhteensä yli 6 300 yritystä. Sen vuoksi molempiin tiedostoihin lisätään prosenttinäkymä, joka mahdollistaa niiden vertailun. Liiketoiminnan tuotot yhteensä -kohdalle laitetaan arvo 100 prosenttia ja kaikki muut tuloslaskelman erät verrataan tähän prosentteina. Taseen erät esitetään prosentteina taseen loppusummasta, eli vastaavalle/ vastattavalle on annettu arvo 100 prosenttia ja kaikille muille tase-erille on annettu prosenttiarvo taseen loppusummasta.

Tilastokeskuksen dataan sisältyvät muun muassa seuraavien tunnuslukujen arvot:

– Käyttökateprosentti:

$$\frac{\text{Käyttökate}}{\text{Liiketoiminnan tuotot yhteensä}} * 100$$

– Nettotulosprosentti:

$$\frac{\text{Nettotulos}}{\text{Liiketoiminnan tuotot yhteensä}} * 100$$

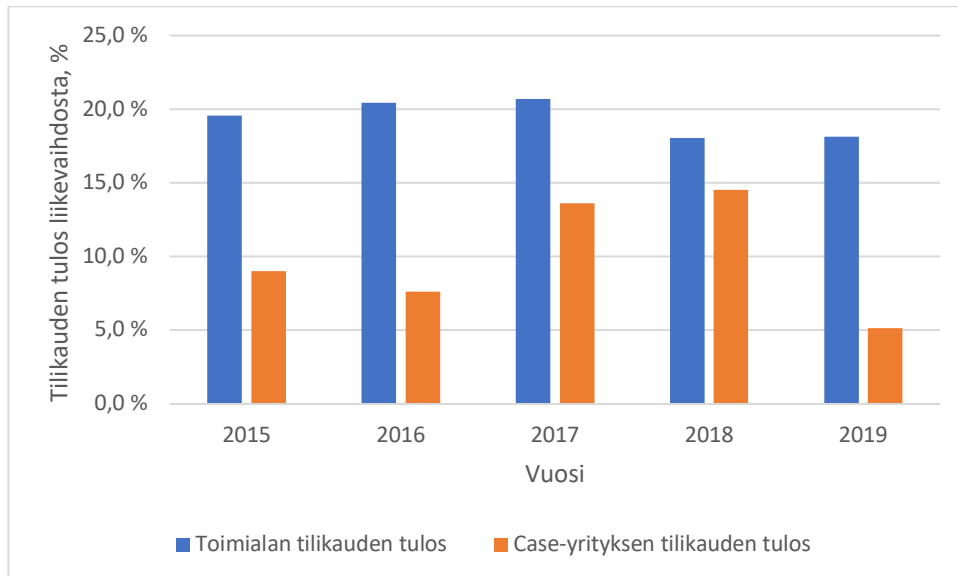
– Kokonaistulosprosentti:

$$\frac{\text{Kokonaistulos}}{\text{Liiketoiminnan tuotot yhteensä}} * 100$$

– Omavaraisuusaste:

$$\frac{\text{Oma pääoma yhteensä} + \text{tilinpäätössiirtojen kertymä yhteensä}}{\text{Taseen loppusumma} - \text{Saadut ennakkomaksut}} * 100$$

Saatujen tietojen perusteella voidaan havainnoida, että verrattuna lakiasia- ja laskentatoimen palvelualan yrityksiin kohdeyrityksen toiminta on aina tuottanut vähemmän tuottoa (kuvio 15). Vuonna 2015 kohdeyrityksen tilikauden tulos prosentteina liikevaihdosta on ollut noin puolet pienempi kuin saman toimialan yrityksillä keskimäärin (9,0 % / 19,6 %). Vuonna 2016 erotus on kasvanut edelleen lukujen ollessa 7,6 prosenttia / 20,4 prosenttia. Vuonna 2017 erotus on pienentynyt (13,6 % / 20,7 %). Seuraavana vuonna tilanne on ollut vielä parempi lukujen ollessa 14,5 prosenttia ja 18,1 prosenttia. Vuonna 2019 kohdeyrityksen tulos prosentteina liikevaihdosta oli alle kolmasosan koko toimialan arvoista (5,1 % / 18,1 %).

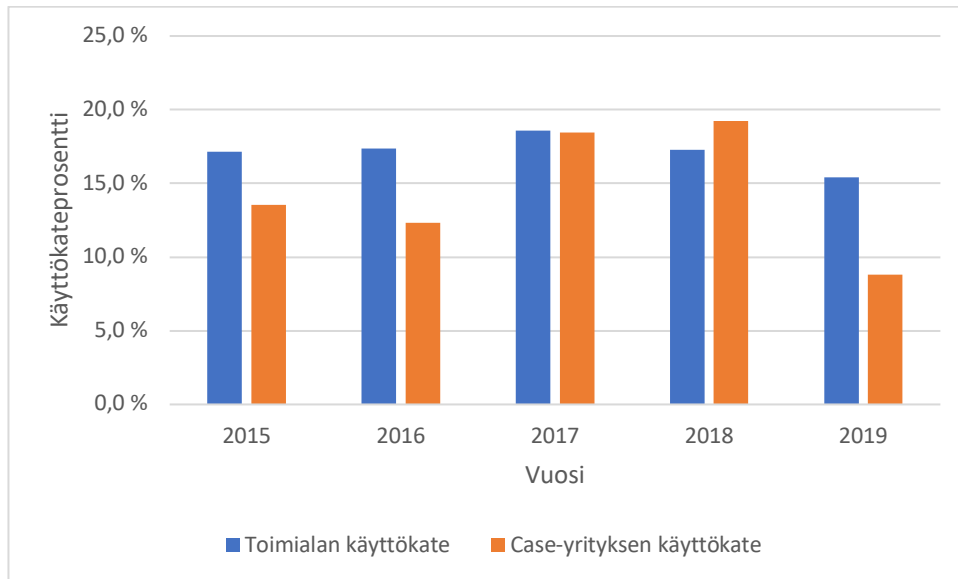
Kuvio 15. Lakiasiain- ja laskentatoimen palvelualan yritysten ja kohdeyrityksen tilikauden tulokset prosentteina liikevaihdosta vuosilta 2015–2019

Toimialan yritysten ja kohdeyrityksen liiketulos, nettotulos ja kokonaistulos suhteessa liikevaihtoon ovat muuttuneet vuosina 2015–2019 samalla tavalla kuin tilikauden tuloksen arvot. Taulukoista näkyy (liite 7 ja 8), että kohdeyrityksen arvot ovat olleet vuosina 2015–2016 huonommalla tasolla, mutta vuodet 2017 ja 2018 ovat antaneet paremmat tulokset ja kohdeyrityksen vuoden 2018 liiketulos-, nettotulos- ja kokonaistulosprosenttien arvot (18,2 prosenttia, 14,5 prosenttia ja 14,5 prosenttia vastaavasti) ovat olleet jopa korkeampia kuin keskimäärin tässä toimialassa (15,7 prosenttia, 13,0 prosenttia ja 13,3 prosenttia vastaavasti).

Lakiasiain- ja laskentatoimen palvelualan yrityksille on ominaista, että suurin osa kustannuksista on henkilöstökuluja. Niiden osuus on vaihdellut toimialan yrityksillä keskimäärin 42,7 prosentin ja 43,6 prosentin välillä vuosina 2015–2019. Sama tilanne on myös kohdeyrityksellä, mutta kohdeyrityksen henkilöstökulujen osuus on aina ollut korkeampi (yli 54,7 prosenttia koko vertailujakson aikana). Toiseksi isoin kustannuserä lakiasiain- ja laskentatoimen palvelut -toimialan yrityksillä on liiketoiminnan muut kulut (keskimäärin 21,82 prosenttia liikevaihdosta), jotka ovat kohdeyrityksen kustannusrakenteessa lähes samalla tasolla (keskimäärin 25,24 prosenttia liikevaihdosta).

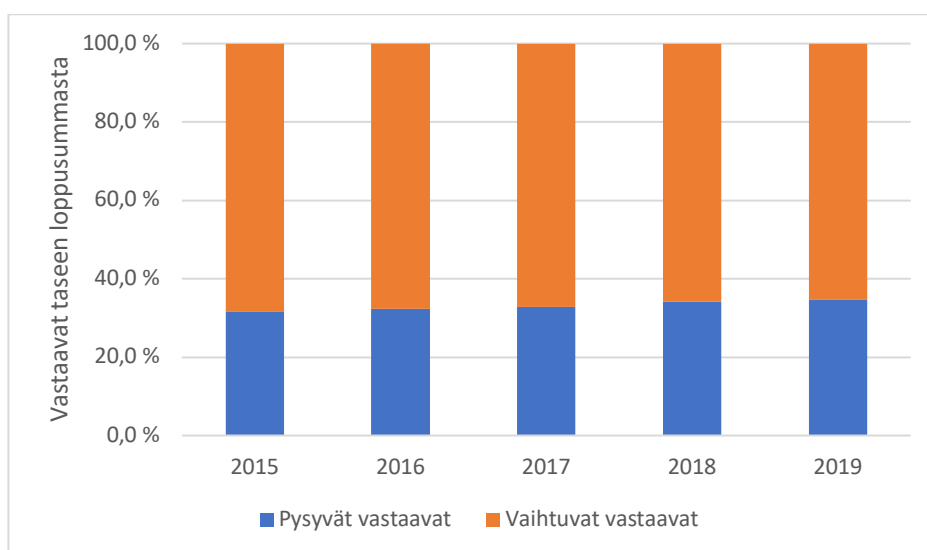
Kohdeyrityksen ja saman toimialan yritysten käyttökateprosentin muutos vuosina 2015–2019 on kuviossa 16. Tämän toimialan yritysten käyttökate on ollut vertailuajanjaksona maksimissaan vuonna 2017 tasolla 18,6 prosenttia liikevaihdosta ja minimissään 15,4 pro-

senttia liikevaihdosta vuonna 2019. Kohdeyrityksen käyttökateprosentin arvot ovat vaihdelleet enemmän: ylin arvo 19,2 prosenttia vuonna 2018 ja alin arvo 8,8 prosenttia vuonna 2019.

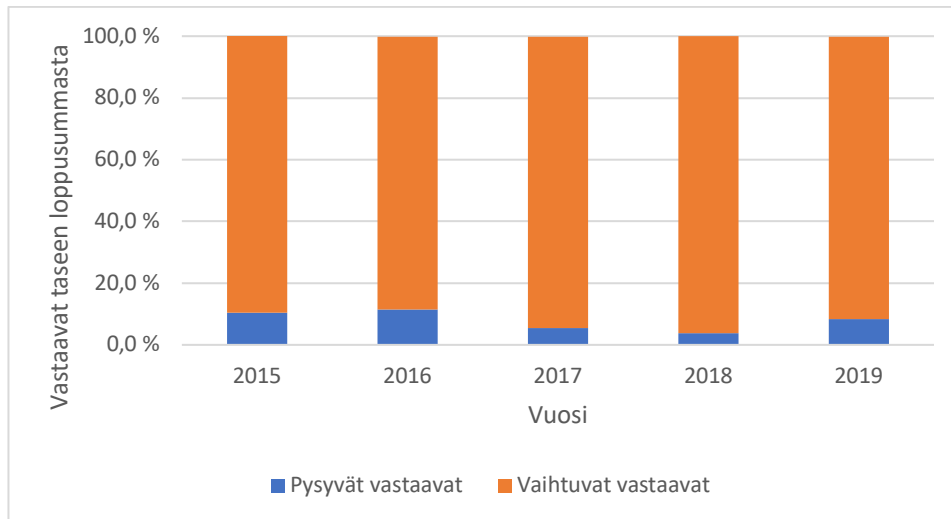

Kuvio 16. Lakiasiain- ja laskentatoimen palvelualan yritysten ja kohdeyrityksen käyttökate vuosilta 2015–2019

Taseen vastaavaan rakenne lakiasiain- ja laskentatoimen palvelualan yrityksillä keskimäärin ja kohdeyrityksellä löytyvät kuvioista 17 ja 18. Tutkittaessa taserakennetta voidaan huomata selkeä ero pysyvien ja vaihtuvien vastaavien suhteessa saman toimialan yritysten taseessa ja kohdeyrityksen taseessa. Vaihtuvat vastaavat saavat suuremman osuuden kohdeyrityksen vastaavissa kuin keskimäärin saman alan yrityksillä.

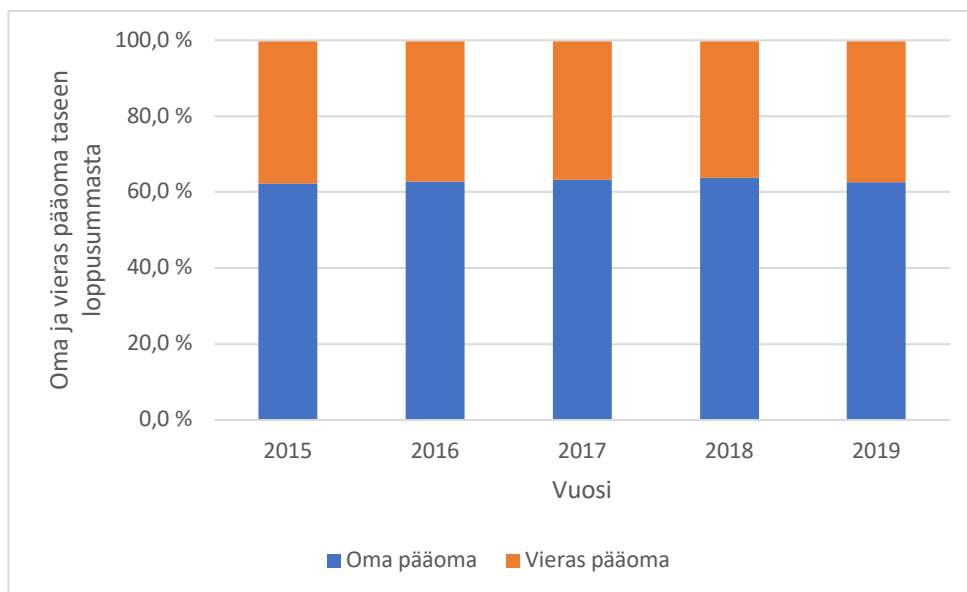

Kuvio 17. Lakiasiain- ja laskentatoimen palvelualan yritysten taseen vastaavaan rakenne vuosina 2015–2019

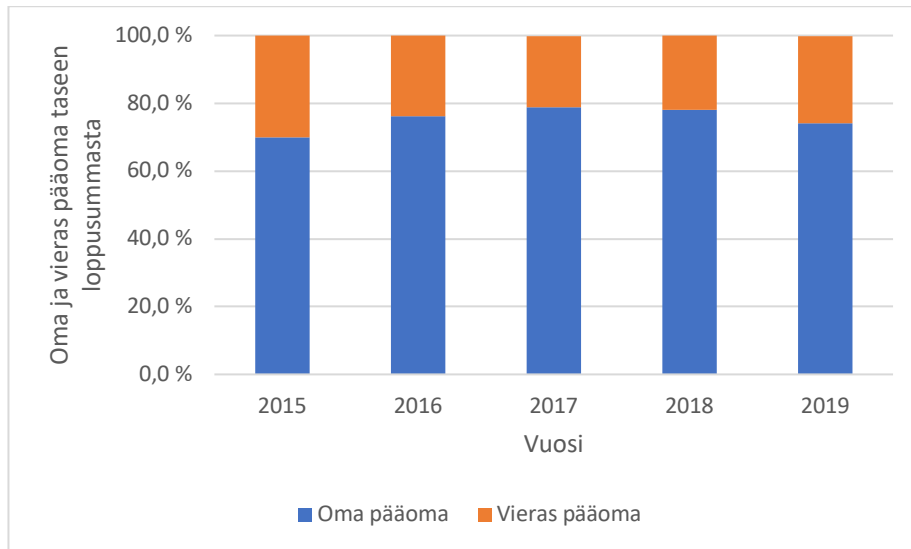

Kuvio 18. Kohdeyrityksen taseen vastaavaan rakenne vuosina 2015–2019

Kuviot 19 ja 20 antavat kuvan vastattavaan rakenteesta lakiasiain- ja laskentatoimen palvelualan yrityksillä ja kohdeyrityksellä vuosina 2015–2019.

Kuvio 19. Taseen vastattavaan rakenne lakiasiain- ja laskentatoimen palvelualan yrityksillä vuosina 2015–2019

Kuvio 20. Kohdeyrityksen taseen vastattavaan rakenne vuosina 2015–2019

Kohdeyrityksen tila verrattuna muihin yrityksiin on vakaampi. Vuonna 2015 kohdeyrityksen oma pääoma on ollut 69,9 prosenttia taseen loppusummasta, kun toimialan yrityksillä 62,3 prosenttia. Seuraavan vuoden aikana kohdeyrityksen oma pääoma on kasvanut 76,2 prosenttiin, mikä on ollut 13,3 prosentilla korkeampi arvo kuin muilla yrityksillä. Vuosina 2017 ja 2018 kohdeyrityksen oma pääoma on ollut jo yli 78,0 prosenttia ja erotus muihin yrityksiin on vielä kasvanut. Vaikka vuonna 2019 kohdeyrityksen oman pääoman osuus taseesta on pienentynyt, se silti ollut 11,5 prosentilla korkeampi kuin muilla. Kohdeyrityksen omavaraisuusaste on aina ollut 7,2–15,2 prosenttia korkeampi kuin saman toimialan yrityksillä keskimäärin (liite 7 ja 8).

4 Pohdinta

Tämän opinnäytetyön tarkoituksena on ollut laatia kohdeyritykselle tilinpäätösanalyysi vuosilta 2015–2019. Kohdeyritys on pk-yritys, joka toimii asianajotoimialalla. Analyysia varten on käytetty erilaisia teoreettisia lähteitä sekä Voitto+ -tietokannan ja Tilastokeskuksen dataa. Työn pohdinnan osiossa analysoidaan tärkeimmät tutkimuksen tulokset, tarkastellaan kehitys- ja jatkotutkimusmahdollisuuksia sekä käsitellään työn luotettavuutta ja omaa oppimisprosessia.

4.1 Tutkimustulokset

Tässä tutkimustyössä pyrittiin vastamaan muutamaankin kysymykseen saadaksemme käsityksen siitä, onko kohdeyrityksen taloudellinen tilanne riittävän hyvä sen toiminnan jatkamiseksi.

Ensin vastattiin kysymykseen, mitkä ovat tärkeimpiä kirjanpitoraportteja, joiden perusteella tutkitaan yrityksen taloudellinen tilanne. Sen yhteydessä muun muassa käytiin läpi tilinpäätöksen määritelmä, sisältö ja periaatteet. Tilinpäätös on yksi tärkeimmistä yrityksen raporteista, koska se sisältää keskeisimmät tiedot yhtiön taloudellisesta asemasta ja liiketoiminnan tuloksesta. Nämä tiedot on lakisääteisesti oikaistu, mikä mahdollistaa riittävän ja oikean kuvan saamisen toiminnasta. Tilinpäätöksen laadinta on pakollista suurimmalle osalle yrityksistä. Tilinpäätöstiedot ovat julkisia. Tämän takia nimenomaan tilinpäätöksen perusteella analysoidaan ensisijaisesti jokaisen yhtiön taloudellinen tilanne. Tilinpäätös antaa tietoja siitä, kuinka tuottavaa yrityksen liiketoiminta on.

Seuraavaksi esitettiin tilinpäätösanalyysin teoreettiset perusteet kuten sen määritelmä, pääkäyttäjät, vaiheet ja menetelmät. Yleisimmät tilinpäätösanalyysin tekniikat ovat muun muassa tunnuslukuanalyysi, prosenttilukumuotoinen tilinpäätös, trendianalyysi ja toimialanalyysi. Jokainen tutkimus aloitetaan kuitenkin tilinpäätöksen oikaisusta saadaksemme kaikki tiedot käyttö- ja vertailukelpoisiksi. Työssä on myös pohdittu tilinpäätösanalyysin rajoituksista.

Tämän jälkeen esitettiin tärkeimmät tunnusluvut, joita käytetään tilinpäätöksen tutkimuksessa. Nämä ovat kannattavuuden, maksuvalmiuden ja vakavaraisuuden mittarit. Tunnuslukuja käytetään muun muassa siitä syystä, että pelkästään rahamäärien avulla on vaikeata arvioida yrityksen toiminnan menestystä. Absoluuttiset luvut eivät kerro paljon yrityksen taloudellisesta tilanteesta. Tunnuslukujen avulla yritysten vertailu keskenään on

nistuu ja tämä auttaa ymmärtämään niiden kehitystä. Kuitenkin on tärkeätä ottaa huomioon, että johtopäätöksiä ei voi tehdä vain yhden tunnusluvun tai yhden tilikauden tunnuslukujen perusteella. On myös hyvä muistaa, että liiketoiminnan käytännöt ovat erilaisia eri toimialoilla, eikä tästä syystä ole järkevää vertailla eri alojen yrityksiä keskenään.

Toinen tehokas tilinpäätösanalyysin menetelmä on prosenttilukumuotoisen tilinpäätöksen laadinta. Sen perusteella onnistuvat myös trendi- ja toimiala-analysoinnit. Kaikki kolme analyysia täydentävät hyvin toisiaan. Niiden avulla onnistuu saamaan kokonaiskuvan yhtiön taloudellisesta asemasta, ymmärtämään sen kehitystä vuodesta toiseen ja arvioimaan yrityksen menestystä verrattuna saman toimialan yrityksiin.

Opinnäytetyön empiiriseen osaan sisältyy tutkimuksen kvantitatiivisen menetelmän kuvaus. Kohdeyritykselle on laadittu tunnuslukujen laskelmat, prosenttilukumuotoinen tilinpäätös, trendi- ja toimiala-analyysit. Niiden avulla on vastattu opinnäytetyön päätavoitteen alakysymyksiin yrityksen kannattavuuden, maksuvalmiuden ja vakavaraisuuden tunnusluvuista, sen taloudellisesta kehityksestä ja vertailusta muihin saman toimialan yrityksiin.

Kohdeyrityksen toiminta on ollut kannattavaa koko tarkastelujakson aikana. Kannattavuuden tunnusluvut kuten liikevoitto-, sijoitetun pääoman tuotto- ja oman pääoman tuotto-prosentti ovat olleet lähes koko ajan hyvällä ja jopa erinomaisella tasolla, mutta vuonna 2019 tilanne on muuttunut huonompaan suuntaan ja näiden lukujen arvo on laskenut tyydyttävälle tasolle. Saatujen tietojen perusteella voi tulla johtopäätökseen, että vaikka yritystoiminnasta on tullut edelleen riittävästi tuloja kattamaan kustannuksia, niitä ei enää vuonna 2019 riittänyt hyvän voittotason saavuttamiseen.

Toisaalta kohdeyrityksen vakavaraisuuden tunnusluvut kuten nettovelkaantumis- ja oma-
varaisuusaste ovat olleet näiden viiden vuoden aikana erinomaisella tasolla, mikä on antanut yritykselle tietyn riippumattomuuden omasta kannattavuudesta sekä ympäristön muutoksista. Vaikka yrityksen kannattavuus on heikentynyt vuonna 2019, on yritys silti pystynyt etenemään ja jatkamaan toimintaansa.

Samalla tavalla kohdeyrityksen maksuvalmiuden tunnusluvut kuten quick ratio ja current ratio ovat säilyneet koko ajan erinomaisella tasolla, eli yhtiö on pystynyt maksamaan omat lyhytaikaiset velvoitteet ilman kallista lisärahoitusta. Se on antanut yhtiölle varmuutta selviämään muun muassa muuttuvissa tilanteissa.

Suoritettu aikasarja-analyysi prosenttilukumuotoisen tilinpäätöksen perusteella on antanut selkeän kuvan yrityksen kulu- ja taserakenteen muutoksesta. Saatujen tuloksien perusteella voi päätellä, että kohdeyrityksen kulurakenne on heikentynyt näiden vuosien aikana. Lähes kaikkien kulujen suhteellinen arvo on noussut. Ottaen huomioon liikevaihdon tasaisen laskun tarkastusajanjaksolla voi havainnoida suhteellisen tuloksen luonnollisen pudotuksen vuonna 2019. Kuitenkin oman pääoman isompi suhteellinen arvo verrattuna vieraaseen pääomaan on antanut yritykselle tietyn taloudellisen kestävyuden ja tuloksesta riippumattomuuden, mikä on parantanut kokonaiskuvaa yrityksen taloudellisesta asemasta.

Trendianalyysin avulla pystytiin vertailemaan kohdeyrityksen tuloslaskelman ja taseen erät keskenään ja tutkimaan niiden kehitystä vuosina 2015–2019. Tutkimus on näyttänyt, että kohdeyrityksen liikevaihto on pienentynyt vuodesta 2015 vuoteen 2019 vahvemmin kuin liiketoiminnan kulut. Vaikka taseen loppusumma on jopa hieman kasvanut tarkastelujakson aikana, sen rakenteellinen muutos kertoo huonosta trendistä, kun oman pääoman arvo on merkittävästi pienentynyt ja ostovelkojen määrä kasvanut vuosina 2015–2019.

Toimiala-analyysin avulla verrattiin kohdeyrityksen taloudellista tilannetta lakiasiain- ja las-
kentatoimen palvelut -toimialan pk-yritysten asemaan. Vaikka kohdeyrityksen toiminta on aina tuottanut vähemmän tuottoa verrattuna toimialan muihin yrityksiin, sen taserakenne oman ja vieraan pääoman suhteen näkökulmasta on ollut huomattavasti vakaampi kuin muilla.

Kuitenkin yhtä sääntöä oman ja vieraan pääoman suhteesta ei ole. Jotkut teoriat viittaavat siihen, että yrityksellä pitää olla pelkästään vierasta pääomaa, sillä vieraan pääoman kustannukset voidaan vähentää verotuksessa. Toisaalta pääomalle kehitetään erilaisia hierarkioita, esimerkiksi että ensisijaisesti pitää käyttää tulorahoitusta. Ulkorahoituksista mieluisin on velka ja vain viimeisenä suositellaan käyttämään ulkoista omapääomaa. Tämä suositusjärjestys pohjautuu siihen, että oman pääoman hinta ei aina muodostu oikeaksi. (Corona Capital 7.6.2016.)

Vastatessa tämän tutkimustyön pääkysymykseen, onko kohdeyrityksen taloudellinen tilanne riittävän hyvä sen toiminnan jatkamiseksi, voidaan päätellä, että yhtiön taloudellinen tilanne ei ollut paras mahdollinen vuonna 2019 ja trendien suunta on jonkun verran huolestuttava. Silti sen toimintaa kannattaa ilman muuta jatkaa. Koko toimialan yritysten tulos on jonkun verran pienentynyt vuonna 2019. Hyväntasoisen vakavaraisuuden ja mak-

suvalmiuden avulla kohdeyritys oletettavasti pystyy selviytymään tapahtuneista muutoksista. Tässä tapauksessa on järkevää ryhtyä tiettyihin toimenpiteisiin ensisijaisesti kannattavuuden parantamiseksi.

Arvioitaessa kohdeyrityksen tulevaisuutta taloudellisesta näkökulmasta pitää ottaa huomioon myös vuoden 2020 poikkeustilanne, jossa suurin epävarmuustekijä hyvän liiketoiminnan tuloksen kannalta on ollut koronapandemia. Koronakriisi on yleisesti heikentänyt Suomen taloutta ja vaikuttanut myös asianajotoimistojen toimintaan. Tuomioistuntoja on peruttu huomattavissa määrin. Uudet tilanteet ovat tuoneet mukanaan myös uusia ratkaisuja kuten esimerkiksi etäyhteyksien laajempi käyttöön ottaminen. Istuntojen peruminen ja siirtäminen on näkynyt monien alan yrittäjien tuloissa, ensisijaisesti sen vuoksi, että yleensä oikeusapupalkkio maksetaan yritykselle tuomioistuinpäätöksen jälkeen. (Ajala 2020.)

Hyvä vakavaraisuus ja maksuvalmius sekä tietyt toimenpiteet taloudellisen tuloksen parantamiseksi ovat oletettavasti antaneet kohdeyritykselle tarvittavaa lujusvaraa vuonna 2020.

4.2 Kehitys- ja jatkotutkimusehdotukset

Kestävä kyky luoda arvoa on tärkeätä jokaiselle yritykselle. Lisäarvoa pystyy luomaan vain kasvava yritys, eikä jokainen kasvu tuo sitä mukanaan. Kun yritys ostaa toisen yrityksen ja kasvattaa sitä kautta liikevaihtoa ja taseen loppusummaa, ei se välttämättä nosta omistaja-arvoa. (Ääritalo 8.5.2017.)

Ottaen huomioon kohdeyrityksen kannattavuuden merkittävä lasku vuonna 2019 on järkevää kehittää ehdotuksia tilanteen parantamiseksi. Yrityksen kannattavuutta voidaan pyrkiä kehittämään esimerkiksi markkinoinnin avulla asiakkaita tavoitellen. Voidaan suunnitella hintojen korotuksia. Palveluvalikoimaa on mahdollista kasvattaa asiakkaiden tarpeiden mukaan, kuten tarjoamalla palveluja eri kielillä jne. Kustannusten pienentäminen on myös mahdollista. Esimerkiksi vuokratilakustannuksissa voidaan säästää muuttamalla edullisempaan toimitilaan, myös toimistokuluissa voidaan säästää (paperi, postikulut jne.) käyttämällä enemmän sähköistä tiedonvaihtoa. Pääoman tehostaminen onnistuu lähettämällä myyntilaskuja nopeammin tai lyhentämällä asiakkaiden maksuaikaa, millä varmistetaan maksujen nopeampi vastaanotto.

Tutkimuksen näkökulmasta voidaan ehdottaa jatkotutkimuksen aiheeksi ennusteen laadintaa. Ennuste voisi olla seuraavalle muutamalle tilikaudelle ja sitä olisi hyödyllistä ver-

rata todellisiin arvoihin myöhempinä vuosina. Toinen tutkimusaihe voisi olla tunnuslukutavoitteiden asettelu. Näitä tavoitteita olisi mahdollista seurata joka vuosi ja saada täten yrityksen taloudellinen tilanne katsottua sekä toimialan että kansantalouden kehityksen mukaan.

4.3 Luotettavuus ja oman oppimisen arviointi

Opinnäytetyön tuloksia voidaan pitää luotettavina. Tutkimuksessa on käytetty virallisia tilinpäätöstietoja, jotka on saatu Voitto+ -tietokannasta. Voitto+ -tietokanta on Suomen Asiakastieto Oy:n ylläpitämä järjestelmä, joka sisältää yli 200 000 suomalaisen yrityksen ja konsernin tilinpäätöstiedot (Suomen Asiakastieto Oy 2020). Analyysit on tehty oikaistujen tilinpäätöstietojen perusteella. Vertailu saman toimialan yrityksiin on suoritettu Tilastokeskuksen datan avulla niin, että kohdeyrityksen tilinpäätöstiedot on muokattu Tilastokeskuksesta saatujen tietojen muodon mukaan ja samalta ajanjaksolta. Näin ollen analyysi on tehty vertailukelpoisen datan perusteella. Tätä työtä voidaan pitää myös pätevänä, sillä kaikki tilinpäätösanalyysin menetelmät on asianmukaisesti käytetty ja niiden avulla on mitattu sitä, mihin ne ovat tarkoitettu.

Tämän opinnäytetyön tekijän tavoitteena on ollut laatia tutkimus, jonka aiheessa on innovatiivisia näkökulmia ja josta on hyötyä sekä tekijälle että yrittäjille, taloushallinnossa toimiville henkilöille ja kaikille aiheesta kiinnostuneille. Kokonaisuudessaan tutkimus on onnistunut hyvin ja asetetut tavoitteet on saavutettu. Tavoitteenasettelu on tehty selkeästi ja perusteellisesti, keskeiset käsitteet tietoperustan osiossa on määritelty myös selkeästi ja asianmukaisesti. Työssä on käytetty monipuolisia lähteitä, myös kansainvälisiä, joihin on viitattu ohjeiden mukaisesti. Menetelmien käyttö on ollut kattavaa ja analysointi asiantuntevaa. Tutkimustuloksia on korostettu pohdinnassa kattavasti. Työn rakenne on koottu loogisesti ja tasapainoisesti.

Liiketoiminnan analysointi on mielenkiintoinen teema minulle, sillä työskentelen taloushallinnon alalla. Opinnäytetyötä tehdessä olen saanut hyvän kokonaiskuvan yritystoiminnan analyysistä sekä tutustunut paremmin niihin analyysin vaiheisiin, joiden parissa en itse ole vielä paljoa työskennellyt. Olen toiminut kirjanpitäjänä vuodesta 2018 alkaen. Työtehtäviini kuuluvat juokseva kirjanpito, palkanlaskenta, veroilmoitukset, tilinpäätösten laatiminen, osto- ja myyntireskontraan liittyvät tehtävät sekä asiakaspalvelu. Työssä olon aikana olen oppinut lakisääteisen kirjanpidon tekemisen hyvin. Osaan laatia pk-yritysten tilinpäätöksiä itsenäisesti. Työnkuvaani ei kuulu tilinpäätöksen analysointi, tunnuslukujen laskeminen

yms. Tämän projektin avulla olen oppinut laatimaan erilaisia tunnuslukulaskelmia, prosenttilukumuotoisia tilinpäätöksiä sekä analysoimaan yrityksen toimintaa kannattavuus-, maksuvalmius- ja vakavaraisuusnäkökulmista.

Tämän tutkimustyön kohderyhmänä ovat yrittäjät, kirjanpitäjät, tilitoimistot, taloushallinnon opiskelijat sekä kaikki tilinpäätösanalyyseistä kiinnostuneet. Hyöty opinnäytetyöstä yrittäjille on se, että he voivat oppia "lukemaan" oman yrityksensä tilinpäätöstä. Työn aikana olen huomannut, etteivät kaikki yrittäjät ymmärrä mistä heidän tilinpäätöksensä kertoo. Kirjanpitäjät ja taloushallinnon opiskelijat saavat hyvää materiaalia oman toiminnan tueksi sekä kokonaiskuvaa tilinpäätösanalyysin perusteista. Tällä opinnäytetyöllä on iso merkitys myös sen tekijälle. Oma teoreettinen valmiuteni laajenee ja pystyn konkreettisten yritysten tilinpäätöksien analyysiin. Hyödyn tästä tulevaisuudessa työelämässä ja mahdollisesti sijoitustoiminnassa.

Lähteet

Ajala, K. 2020. Tuomioistuimissa korona näkyy istuntojen siirtymisenä ja lisääntyneinä etäkäsittelyinä. Lakimiesuutiset. Luettavissa: <https://lakimiesuutiset.fi/tuomioistuimissa-korona-nakyy-istuntojen-siirtymisena-ja-lisaantyneina-etakasittelyina/>. Luettu: 22.1.2021.

Arvopaperimarkkinalaki 14.12.2012/746.

Alma Talent. 2020a. Current ratio. Luettavissa: <https://www.almatalent.fi/tietopalvelut/tunnuslukuopas/maksuvalmius/current-ratio>. Luettu: 20.12.2020.

Alma Talent. 2020b. Nettovelkaantumisasaste-% (Net Gearing). Luettavissa: <https://www.almatalent.fi/tietopalvelut/tunnuslukuopas/vakavaraisuus/nettovelkaantumisasaste-prosentti-net-gearing>. Luettu: 20.12.2020.

Alma Talent. 2020c. Oman pääoman tuotto-%. Luettavissa: <https://www.almatalent.fi/tietopalvelut/tunnuslukuopas/kannattavuus/oman-paaoman-tuotto-prosentti-roe>. Luettu: 20.12.2020.

Alma Talent. 2020d. Omavaraisuusaste-%. Luettavissa: <https://www.almatalent.fi/tietopalvelut/tunnuslukuopas/vakavaraisuus/omavaraisuusaste-prosentti>. Luettu: 20.12.2020

Alma Talent. 2020e. Quick ratio. Luettavissa: <https://www.almatalent.fi/tietopalvelut/tunnuslukuopas/maksuvalmius/quick-ratio>. Luettu: 20.12.2020.

Alma Talent 2020f. Sijoitetun pääoman tuotto-% (ROCE). Luettavissa: <https://www.almatalent.fi/tietopalvelut/tunnuslukuopas/kannattavuus/sijoitetun-paaoman-tuotto-prosentti-roi>. Luettu: 20.12.2020.

Alma Talent. 2020g. Tunnuslukuopas. Luettavissa: <https://www.almatalent.fi/tietopalvelut/tunnuslukuopas>. Luettu: 20.12.2020.

Berk, J., DeMarzo, P. & Harford J.V.T. 2015. Fundamentals of Corporate Finance. 3. uud. p.. Pearson. Harlow. Luettavissa: <https://ebookcentral.proquest.com/lib/haaga/detail-action?docID=5137322>. Luettu: 21.2.2021.

Bragg, S. 2020. What is accounting? Luettavissa: <https://www.accountingtools.com/articles/what-is-accounting.html>. Luettu: 19.1.2021.

CFA Institute. 2021. Introduction to Financial Statement Analysis. Luettavissa: <https://www.cfainstitute.org/en/membership/professional-development/refresher-readings/introduction-financial-statement-analysis>. Luettu: 19.1.2021.

Corona Capital. 7.6.2016. Oma pääoma vs. vieras pääoma. Rahoittajan blogi. Luettavissa: <https://rahoittaja.fi/oma-paaoma-vs-vieras-paaoma/>. Luettu: 26.1.2021.

Debitoor. 2020. Key Ratio - What is a key ratio. Luettavissa: <https://debitoor.com/dictionary/key-ratio>. Luettu: 23.2.2021.

Elliott, B. & Elliott, J. 2017. Financial Accounting and Reporting. 18. uud. p.. Pearson. New-York. Luettavissa: <https://ebookcentral.proquest.com/lib/haaga/detail.action?docID=5186333>. Luettu: 21.2.2021.

Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi tietyntyyppisten yritysten vuositilinpäätöksistä, konsernitilinpäätöksistä ja niihin liittyvistä kertomuksista, Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2006/43/EY muuttamisesta ja neuvoston direktiivien 78/660/ETY ja 83/349/ETY kumoamisesta (EU) 2013/34. Annettu 26.6.2013.

Ikäheimo S., Malmi T. & Walden R. 2019. Yrityksen laskentatoimi. 8. uud. p.. Alma Talent. Helsinki.

Järvenpää M., Länsiluoto A., Partanen V. & Pellinen J. 2017. Talousohjaus ja kustannuslaskenta. 2.-4. p.. Sanoma Pro Oy. Helsinki. Luettavissa: <https://www.elibrary.com/book/978-952-63-2005-2>. Luettu: 10.12.2020.

Kallunki, J.-P. 2014. Tilinpäätösanalyysi. Talentum. Helsinki.

Suomen Asiakastieto Oy. 2020. Voitto+. Luettavissa: <https://haaga-helia.finna.fi/Record/3amk.88854>. Luettu: 22.11.2020.

Yritystoiminta. 2020. Kannattavuus. Luettavissa: <http://www.tieto.osaavayrittaja.fi/kannattavuus>. Luettu: 20.12.2020.

Kirjanpitoasetus 30.12.1997/1339.

Kirjanpitolaki 30.12.1997/1336.

Laki avoimesta yhtiöstä ja kommandiittiyhtiöstä 29.4.1988/389.

Leppiniemi, J. 2018. IFRS-periaatteita muille kuin IFRS-tilinpäätöksen laatijoille Luettavissa: <https://tilisanomat.fi/ifrs/ifrs-periaatteita>. Luettu 5.1.2021.

Leppiniemi, J. & Kykkänen, T. 2019. Kirjanpito, tilinpäätös ja tilinpäätöksen tulkinta. 10. uud. p.. Alma Talent. Helsinki.

Niskanen, J. & Niskanen, M. 2013. Yritysrahoitus. 7. uud. p.. Edita Publishing. Porvoo.

Osakeyhtiölaki 21.7.2006/624.

Osuuskuntalaki 14.6.2013/421.

Peterson Drake, P. & Fabozzi, F.J. 2012. Analysis of Financial Statements. 3. uud. p.. Wiley. New-York. Luettavissa: <https://learning.oreilly.com/library/view/analysis-of-financial/9781118331910/?ar>. Luettu: 21.2.2021.

Salmi, I. 2020. Mitä tilinpäätös kertoo? 10. uud. p.. Edita. Helsinki.

Tilastokeskus 2021. Yritysten tilinpäätöstiedot. Luettavissa: https://pxnet2.stat.fi/PXWeb/pxweb/fi/StatFin/StatFin__yri__yrti__oik/stat-fin_yrti_pxt_11qb.px/. Luettu: 22.1.2021.

Visma. 2020. Kirjanpito - Mitä tarkoittaa kirjanpito? Luettavissa: <https://www.visma.fi/epas-seli/kirjanpidon-sanakirja/k/kirjanpito/>. Luettu: 20.12.2020.

Äijälä, P. 3.1.2017. Yrityksen tunnusluvut ja taloudellinen terveyskolmio yrittäjän apuna. eTaskun blogi. Luettavissa: <https://www.etasku.fi/blogi/yrityksen-tunnusluvut/>. Luettu: 20.12.2020.

Ääritalo I. 8.5.2017. Aika analysoida talouden lukuja. Rauhalan blogi. Luettavissa: <https://www.rauhala.fi/blog/tilinpaatos>. Luettu: 15.1.2020.

Liitteet

Liite 1. Kululajikohtainen tuloslaskelman kaava

1. LIIKEVAIHTO
2. Valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden varastojen muutos
3. Valmistus omaan käyttöön
4. Liiketoiminnan muut tuotot
5. Materiaalit ja palvelut
 - a) Aineet, tarvikkeet ja tavarat
 - aa) Ostot tilikauden aikana
 - ab) Varastojen muutos
 - b) Ulkopuoliset palvelut
6. Henkilöstökulut
 - a) Palkat ja palkkiot
 - b) Henkilösivukulut
 - ba) Eläkekulut
 - bb) Muut henkilösivukulut
7. Poistot ja arvonalentumiset
 - a) Suunnitelman mukaiset poistot
 - b) Arvonalentumiset pysyvien vastaavien hyödykkeistä
 - c) Vaihtuvien vastaavien poikkeukselliset arvonalentumiset
8. Liiketoiminnan muut kulut
9. LIIKEVOITTO (-TAPPIO)
10. Rahoitustuotot ja -kulut
 - a) Tuotot osuuksista saman konsernin yrityksissä
 - b) Tuotot osuuksista omistusyhteisyhteisöissä
 - c) Tuotot muista pysyvien vastaavien sijoituksista
 - d) Muut korko- ja rahoitustuotot
 - e) Arvonalentumiset pysyvien vastaavien sijoituksista
 - f) Arvonalentumiset vaihtuvien vastaavien rahoitusarvopapereista
 - g) Korkokulut ja muut rahoituskulut
11. VOITTO (TAPPIO) ENNEN TILINPÄÄTÖSSIIRTOJA JA VEROJA
12. Tilinpäätössiirrot
 - a) Poistoeron muutos
 - b) Verotusperusteisten varausten muutos
 - c) Konserniavustus
13. Tuloverot
14. Muut välittömät verot
15. TILIKAUDEN VOITTO (TAPPIO)

Liite 2. Taseen kaava

V a s t a a v a a

A PYSYVÄT VASTAAVAT

I Aineettomat hyödykkeet

1. Kehittämismenot
2. Aineettomat oikeudet
3. Liikearvo
4. Muut aineettomat hyödykkeet
5. Ennakkomaksut

II Aineelliset hyödykkeet

1. Maa- ja vesialueet
2. Rakennukset ja rakennelmat
3. Koneet ja kalusto
4. Muut aineelliset hyödykkeet
5. Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat

III Sijoitukset

1. Osuudet saman konsernin yrityksissä
2. Saamiset saman konsernin yrityksiltä
3. Osuudet omistusyhteisyhteisöissä
4. Saamiset omistusyhteisyhteisöiltä
5. Muut osakkeet ja osuudet
6. Muut saamiset

B VAIHTUVAT VASTAAVAT

I Vaihto-omaisuus

1. Aineet ja tarvikkeet
2. Keskeneräiset tuotteet
3. Valmiit tuotteet/tavarat
4. Muu vaihto-omaisuus
5. Ennakkomaksut

II Saamiset

1. Myyntisaamiset
2. Saamiset saman konsernin yrityksiltä
3. Saamiset omistusyhteisyhteisöiltä
4. Lainasaamiset
5. Muut saamiset
6. Maksamattomat osakkeet/osuudet
7. Siirtosaamiset

III Rahoitusarvopaperit

1. Osuudet saman konsernin yrityksissä
2. Muut osakkeet ja osuudet
3. Muut arvopaperit

IV Rahat ja pankkisaamiset

V a s t a t t a v a a

A OMA PÄÄOMA

I Osake-, osuus- tai muu vastaava pääoma

II Ylikurssirahasto

III Arvonkorotusrahasto

IV Muut rahastot

1. Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto
2. Vararahasto
3. Yhtiöjärjestyksen tai sääntöjen mukaiset rahastot
4. Käyvän arvon rahasto
5. Muut rahastot

V Edellisten tilikausien voitto (tappio)

VI Tilikauden voitto (tappio)

B TILINPÄÄTÖSSIIRTOJEN KERTYMÄ

1. Poistoero

2. Verotusperäiset varaukset

C PAKOLLISET VARAUKSET

1. Eläkevaraukset

2. Verovaraukset

3. Muut pakolliset varaukset

D VIERAS PÄÄOMA

1. Joukkovelkakirjalainat

2. Vaihtovelkakirjalainat

3. Lainat rahoituslaitoksilta

4. Takaisinlainat työeläkevakuutuslaitoksilta

5. Saadut ennakot

6. Ostovelat

7. Rahoitusvekselit

8. Velat saman konsernin yrityksille

9. Velat omistusyhteisyhteisöille

10. Muut velat

11. Siirtovelat

Liite 3. Oikaistun kululajikohtaisen tuloslaskelman runko

1. Liikevaihto Valmisteveraston muutos	<ul style="list-style-type: none"> • Varsinaisen liiketoiminnan tuotot • Liiketoiminnan rakennemuutokset saattavat muuttaa liikevaihdon sisältöä • Puolivalmisteet ja valmiit tuotteet, joita yritys on jalostanut
2. Valmistus omaan käyttöön	<ul style="list-style-type: none"> • Ei tarvitse esittää, kulut voidaan aktivoida suoraan taseeseen • Jos esitetään, esitetään myös kulut tuloslaskelmassa
3. Liiketoiminnan muut tuotot	<ul style="list-style-type: none"> • Sisältää usein pysyvien vastaavien myyntivoittoja • Kertaluonteiset ja olennaiset erät eliminoidaan
4. Aineiden, tarvikkeiden ja tavaroiden ostot Varaston muutos	<ul style="list-style-type: none"> • Bruttoperuste, korjataan varaston muutoksella vastamaan liikevaihtoa • Kiinteiden kulujen aktivointi vaikuttaa • Epäkuranttius ja markkinahintojen muutos saattavat vaikuttaa • Kiinteiden kulujen aktivointi mahdollista
5. Ulkopuolisten palveluiden ostot	<ul style="list-style-type: none"> • Läheisesti liiketoimintaan liittyviä palveluita • Ulkoistus saattaa nostaa tasoa kertaluonteisesti
6. Henkilöstökulut	<ul style="list-style-type: none"> • Tarvittaessa tehtävä palkkorjaus • Eläkevastuut katettava kokonaisuudessaan
7. Liiketoiminnan muut kulut	<ul style="list-style-type: none"> • Kertaluonteiset ja olennaiset erät eliminoidaan
8. Käyttökate	<ul style="list-style-type: none"> • Kannattavuus lyhytvaikutteisten kulujen jälkeen • Erityisen merkittävä rahoittajien näkökulmasta
9. Poistot ja arvonalentumiset	<ul style="list-style-type: none"> • Suunnitelman mukaisten poistojen on vastattava kuluvan omaisuuden todellista taloudellista pitoaikaa
10. Liiketulos	<ul style="list-style-type: none"> • Liiketoiminnan kannattavuuden perusrivi • Riippumaton rahoitusrakenteesta • Oikaistuna vertailukelpoinen eri tilikausien ja toimialan eri yritysten välillä
11. Rahoitustuotot Rahoituskulut	<ul style="list-style-type: none"> • Rahoitustoiminnan tuotot (korkotuotot, sijoitusten realisointivoitot) • Varovaisuus edellyttää voittojen realisoitumista • Rahoitustoiminnan kulut (korkokulut, sijoitusten realisointitappiot) • Varovaisuuden vuoksi laskennalliset kurssitappiot huomioidaan
12. Tulos ennen veroja	<ul style="list-style-type: none"> • Kertoo kaudelta syntyneen tuloksen, josta yritystä verotetaan • Jos kauden verot poikkeavat paljon veroprosentin mukaisesta, syy on selvitettävä
13. Oikaistut tuloverot	<ul style="list-style-type: none"> • Lasketaan oikaistua tulosta vastaavat verot • Liitetiedoista tarkistetaan verojen erittely
14. Nettotulos	<ul style="list-style-type: none"> • Analysoijan käsitys säännöllisen ja jatkuvan liiketoiminnan tuloksesta
15. Ei-säännölliset, eliminoidut erät	<ul style="list-style-type: none"> • Kertaluonteiset tuotot ja kulut, tilinpäätösjärjestykset, konserniavustus, vähemmistöosuus. Olennaisuus tärkeää
16. Eliminoitavia vastaavat verot	<ul style="list-style-type: none"> • Veroja oikaistaan sikäli kuin eliminoinnit ovat verovaikuttaisia • Vähemmistöosuus ja tietyt myyntivoitot ja -tappiot eivät ole verovaikuttaisia
17. Tilikauden voitto/tappio	<ul style="list-style-type: none"> • Tilikauden ”virallinen” tulos, yrityksen vaurastuminen/ köyhtyminen • Vaikuttaa omaan pääomaan

Liite 4. Asianajotoimiston tilinpäätöstiedot vuosilta 2015–2019

	2019, 1000 euroa	2018, 1000 euroa	2017, 1000 euroa	2016, 1000 euroa	2015, 1000 euroa
LIIKEVAIHTO	819,0	874,0	910,0	958,0	989,0
Valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden varastojen muutos	20,0	-4,0	1,0	6,0	-42,0
Ulkopuoliset palvelut	-12,0	-13,0	-11,0	-14,0	-6,0
Palkat ja palkkiot	-407,0	-371,0	-389,0	-460,0	-450,0
Eläkekulut	-109,0	-90,0	-100,0	-93,0	-110,0
Muut henkilösivukulut	-18,0	-17,0	-14,0	-23,0	-18,0
Suunnitelman mukaiset poistot	-17,0	-8,0	-11,0	-22,0	-21,0
Liiketoiminnan muut kulut	-221,0	-211,0	-229,0	-256,0	-229,0
LIIKETOIMINNAN TULOS	56,0	161,0	157,0	95,0	112,0
Muut korko- ja rahoitustuotot					1,0
Korkokulut ja muut rahoituskulut	-2,0	-2,0	-2,0	-3,0	-3,0
TULOS ENNEN SATUNNAISIA ERIÄ	54,0	159,0	155,0	92,0	110,0
TULOS ENNEN TILINPÄÄTÖSSIIRTOJA JA VEROJA	54,0	159,0	155,0	92,0	110,0
Tuloverot	-11,0	-31,0	-31,0	-20,0	-22,0
TILIKAUDEN TULOS	43,0	127,0	124,0	73,0	88,0

	2019, 1000 euroa	2018, 1000 euroa	2017, 1000 euroa	2016, 1000 euroa	2015, 1000 euroa
TASE					
VASTAAVAA					
PYSYVÄT VASTAAVAT					
Aineelliset hyödykkeet					
Koneet ja kalusto	52,0	24,0	32,0	66,0	64,0
Muut aineelliset hyödykkeet	2,0	2,0	2,0	2,0	2,0
VAIHTUVAT VASTAAVAT					
Vaihto-omaisuus					
Keskeneräiset tuotteet	138,0	118,0	122,0	121,0	115,0
Pitkäaikaiset saamiset					
Muut saamiset			2,0	1,0	1,0
Lyhytaikaiset saamiset					
Myyntisaamiset	153,0	199,0	239,0	205,0	202,0
Siirtosaamiset	20,0	30,0	24,0	53,0	31,0
Rahoitusarvopaperit					
Muut arvopaperit	20,0	20,0	40,0	40,0	40,0
Rahat ja pankkisaamiset	268,0	298,0	173,0	103,0	177,0
TASEEN LOPPUSUMMA	654,0	691,0	635,0	592,0	631,0
VASTATTAVAA					
OMA PÄÄOMA					
Osake-, osuus tai muu vastaava pääoma	9,0	9,0	9,0	9,0	9,0
Edellisten tilikausien tulos	433,0	404,0	368,0	369,0	344,0
Tilikauden tulos	43,0	127,0	124,0	73,0	88,0
VIERAS PÄÄOMA					
Pitkäaikainen vieras pääoma					
Lainat rahoituslaitoksilta	44,0	10,0	17,0	53,0	44,0
Siirtovelat					2,0
Lyhytaikainen vieras pääoma					
Ostovelat	27,0	14,0	10,0	10,0	11,0
Muut velat	75,0	96,0	68,0	48,0	95,0
Siirtovelat	22,0	31,0	38,0	30,0	38,0
TASEEN LOPPUSUMMA	654,0	691,0	635,0	592,0	631,0

Liite 5. Asianajotoimiston prosenttilukumuotoinen tilinpäätös vuosilta 2015–2019

	2019, %	2018, %	2017, %	2016, %	2015, %
LIKEVAIHTO	100,00 %	100,00 %	100,00 %	100,00 %	100,00 %
Valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden varastojen muutos	2,44 %	-0,46 %	0,11 %	0,63 %	-4,25 %
Ulkopuoliset palvelut	-1,47 %	-1,49 %	-1,21 %	-1,46 %	-0,61 %
Palkat ja palkkiot	-49,69 %	-42,45 %	-42,75 %	-48,02 %	-45,50 %
Eläkekulut	-13,31 %	-10,30 %	-10,99 %	-9,71 %	-11,12 %
Muut henkilösivukulut	-2,20 %	-1,95 %	-1,54 %	-2,40 %	-1,82 %
Suunnitelman mukaiset poistot	-2,08 %	-0,92 %	-1,21 %	-2,30 %	-2,12 %
Liiketoiminnan muut kulut	-26,98 %	-24,14 %	-25,16 %	-26,72 %	-23,15 %
LIIKETOIMINNAN TULOS	6,84 %	18,42 %	17,25 %	9,92 %	11,32 %
Muut korko- ja rahoitustuotot					0,10 %
Korkokulut ja muut rahoituskulut	-0,24 %	-0,23 %	-0,22 %	-0,31 %	-0,30 %
TULOS ENNEN SATUNNAISIA ERIÄ	6,59 %	18,19 %	17,03 %	9,60 %	11,12 %
TULOS ENNEN TILINPÄÄTÖSSIIRTOJA JA VEROJA	6,59 %	18,19 %	17,03 %	9,60 %	11,12 %
Tuloverot	-1,34 %	-3,55 %	-3,41 %	-2,09 %	-2,22 %
TILIKAUDEN TULOS	5,25 %	14,53 %	13,63 %	7,62 %	8,90 %

	2019, %	2018, %	2017, %	2016, %	2015, %
TASE					
VASTAAVAA					
PYSYVÄT VASTAAVAT					
Aineelliset hyödykkeet					
Koneet ja kalusto	7,95 %	3,47 %	5,04 %	11,15 %	10,14 %
Muut aineelliset hyödykkeet	0,31 %	0,29 %	0,31 %	0,34 %	0,32 %
VAIHTUVAT VASTAAVAT					
Vaihto-omaisuus					
Keskeneräiset tuotteet	21,10 %	17,08 %	19,21 %	20,44 %	18,23 %
Pitkäaikaiset saamiset					
Muut saamiset			0,31 %	0,17 %	0,16 %
Lyhytaikaiset saamiset					
Myyntisaamiset	23,39 %	28,80 %	37,64 %	34,63 %	32,01 %
Siirtosaamiset	3,06 %	4,34 %	3,78 %	8,95 %	4,91 %
Rahoitusarvopaperit					
Muut arvopaperit	3,06 %	2,89 %	6,30 %	6,76 %	6,34 %
Rahat ja pankkisaamiset	40,98 %	43,13 %	27,24 %	17,40 %	28,05 %
TASEEN LOPPUSUMMA	100,00 %	100,00 %	100,00 %	100,00 %	100,00 %
VASTATTAVAA					
OMA PÄÄOMA					
Osake-, osuus tai muu vastaava pääoma	1,38 %	1,30 %	1,42 %	1,52 %	1,43 %
Edellisten tilikausien tulos	66,21 %	58,47 %	57,95 %	62,33 %	54,52 %
Tilikauden tulos	6,57 %	18,38 %	19,53 %	12,33 %	13,95 %
VIERAS PÄÄOMA					
Pitkäaikainen vieras pääoma					
Lainat rahoituslaitoksilta	6,73 %	1,45 %	2,68 %	8,95 %	6,97 %
Siirtovelat					0,32 %
Lyhytaikainen vieras pääoma					
Ostovelat	4,13 %	2,03 %	1,57 %	1,69 %	1,74 %
Muut velat	11,47 %	13,89 %	10,71 %	8,11 %	15,06 %
Siirtovelat	3,36 %	4,49 %	5,98 %	5,07 %	6,02 %
TASEEN LOPPUSUMMA	100,00 %	100,00 %	100,00 %	100,00 %	100,00 %

Liite 6. Asianajotoimiston tilinpäätöksen trendianalyysi vuosilta 2015–2019

	2019, %	2018, %	2017, %	2016, %	2015, %
LIIKEVAIHTO	82,81 %	88,37 %	92,01 %	96,87 %	100,00 %
Valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden varastojen muutokset	-47,62 %	9,52 %	-2,38 %	-14,29 %	100,00 %
Ulkopuoliset palvelut	200,00 %	216,67 %	183,33 %	233,33 %	100,00 %
Palkat ja palkkiot	90,44 %	82,44 %	86,44 %	102,22 %	100,00 %
Eläkekulut	99,09 %	81,82 %	90,91 %	84,55 %	100,00 %
Muut henkilösivukulut	100,00 %	94,44 %	77,78 %	127,78 %	100,00 %
Suunnitelman mukaiset poistot	80,95 %	38,10 %	52,38 %	104,76 %	100,00 %
Liiketoiminnan muut kulut	96,51 %	92,14 %	100,00 %	111,79 %	100,00 %
LIIKETOIMINNAN TULOS	50,00 %	143,75 %	140,18 %	84,82 %	100,00 %
Muut korko- ja rahoitustuotot	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	100,00 %
Korkokulut ja muut rahoituskulut	66,67 %	66,67 %	66,67 %	100,00 %	100,00 %
TULOS ENNEN SATUNNAISIA ERIÄ	49,09 %	144,55 %	140,91 %	83,64 %	100,00 %
TULOS ENNEN TILINPÄÄTÖSSIIRTOJA JA VEROJA	49,09 %	144,55 %	140,91 %	83,64 %	100,00 %
Tuloverot	50,00 %	140,91 %	140,91 %	90,91 %	100,00 %
TILIKAUDEN TULOS	48,86 %	144,32 %	140,91 %	82,95 %	100,00 %

	2019, %	2018, %	2017, %	2016, %	2015, %
TASE					
VASTAAVAA					
PYSYVÄT VASTAAVAT					
Aineelliset hyödykkeet					
Koneet ja kalusto	81,25 %	37,50 %	50,00 %	103,13 %	100,00 %
Muut aineelliset hyödykkeet	100,00 %	100,00 %	100,00 %	100,00 %	100,00 %
VAIHTUVAT VASTAAVAT					
Vaihto-omaisuus					
Keskeneräiset tuotteet	120,00 %	102,61 %	106,09 %	105,22 %	100,00 %
Pitkäaikaiset saamiset					
Muut saamiset	0,00 %	0,00 %	200,00 %	100,00 %	100,00 %
Lyhytaikaiset saamiset					
Myyntisaamiset	75,74 %	98,51 %	118,32 %	101,49 %	100,00 %
Siirtosaamiset	64,52 %	96,77 %	77,42 %	170,97 %	100,00 %
Rahoitusarvopaperit					
Muut arvopaperit	50,00 %	50,00 %	100,00 %	100,00 %	100,00 %
Rahat ja pankkisaamiset	151,41 %	168,36 %	97,74 %	58,19 %	100,00 %
TASEEN LOPPUSUMMA	103,65 %	109,51 %	100,63 %	93,82 %	100,00 %
VASTATTAVAA					
OMA PÄÄOMA					
Osake-, osuus tai muu vastaava pääoma	100,00 %	100,00 %	100,00 %	100,00 %	100,00 %
Edellisten tilikausien tulos	125,87 %	117,44 %	106,98 %	107,27 %	100,00 %
Tilikauden tulos	48,86 %	144,32 %	140,91 %	82,95 %	100,00 %
VIERAS PÄÄOMA					
Pitkäaikainen vieras pääoma					
Lainat rahoituslaitoksilta	100,00 %	22,73 %	38,64 %	120,45 %	100,00 %
Siirtovelat	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	100,00 %
Lyhytaikainen vieras pääoma					
Ostovelat	245,45 %	127,27 %	90,91 %	90,91 %	100,00 %
Muut velat	78,95 %	101,05 %	71,58 %	50,53 %	100,00 %
Siirtovelat	57,89 %	81,58 %	100,00 %	78,95 %	100,00 %
TASEEN LOPPUSUMMA	103,65 %	109,51 %	100,63 %	93,82 %	100,00 %

Liite 7. Lakiasiain- ja laskentatoimen palvelut -toimialan pk-yritysten tilinpäätöstiedot euroina ja prosenttilukumuotoisena vuosilta 2015–2019

	2015		2016		2017		2018		2019	
	1000 euroa	%	1000 euroa	%	1000 euroa	%	1000 euroa	%	1000 euroa	%
Liikevaihto	1 658 499		1 698 644		1 747 947		1 757 518		1 875 922	
Liiketoiminnan muut tuotot	33 077		38 852		37 530		25 315		32 821	
LIIKETOIMINNAN TUOTOT YHTEENSÄ	1 691 576	100,0 %	1 737 496	100,0 %	1 785 477	100,0 %	1 782 833	100,0 %	1 908 742	100,0 %
Aine- ja tarvikkekäyttö	-94 877	-5,6 %	-97 929	-5,6 %	-95 006	-5,3 %	-116 332	-6,5 %	-133 741	-7,0 %
Ulkopuoliset palvelut	-104 471	-6,2 %	-104 419	-6,0 %	-106 951	-6,0 %	-111 541	-6,3 %	-135 464	-7,1 %
Henkilöstökulut yhteensä	-732 108	-43,3 %	-753 339	-43,4 %	-769 834	-43,1 %	-776 564	-43,6 %	-815 175	-42,7 %
Laskennallinen palkkorajaus	-103 350	-6,1 %	-95 963	-5,5 %	-92 645	-5,2 %	-84 513	-4,7 %	-115 596	-6,1 %
Liiketoiminnan muut kulut	-367 319	-21,7 %	-385 353	-22,2 %	-387 350	-21,7 %	-387 241	-21,7 %	-415 179	-21,8 %
Valmistusvarastojen lisäys/vähennys	684	0,0 %	1 517	0,1 %	-1 600	-0,1 %	1 215	0,1 %	684	0,0 %
KÄYTTÖKATE	290 136	17,2 %	302 009	17,4 %	332 092	18,6 %	307 857	17,3 %	294 270	15,4 %
Poistot ja arvonalentumiset yhteensä	-26 795	-1,6 %	-27 106	-1,6 %	-28 144	-1,6 %	-27 175	-1,5 %	-27 467	-1,4 %
LIIKETULOS	263 341	15,6 %	274 903	15,8 %	303 948	17,0 %	280 683	15,7 %	266 803	14,0 %
Rahoitusuotot	37 704	2,2 %	49 998	2,9 %	42 521	2,4 %	28 910	1,6 %	41 968	2,2 %
Rahoituskulut	-10 351	-0,6 %	-10 551	-0,6 %	-10 366	-0,6 %	-9 843	-0,6 %	-9 857	-0,5 %
Tuloverot	-66 587	-3,9 %	-70 222	-4,0 %	-73 102	-4,1 %	-68 431	-3,8 %	-71 305	-3,7 %
NETTOTULOS	224 107	13,2 %	244 128	14,1 %	263 001	14,7 %	231 319	13,0 %	227 609	11,9 %
Satunnaiset tuotot	9 885	0,6 %	10 526	0,6 %	22	0,0 %	0	0,0 %	0	0,0 %
Satunnaiset kulut	-7 564	-0,4 %	-7 872	-0,5 %	0	0,0 %	0	0,0 %	0	0,0 %
Käyttöön. myyntiv. ja fuusiovoitto	1 465	0,1 %	12 466	0,7 %	12 906	0,7 %	2 723	0,2 %	4 391	0,2 %
Käyttöön. myyntitap. ja fuusiotap.	-374	0,0 %	-502	0,0 %	-939	-0,1 %	-383	0,0 %	-1 231	-0,1 %
Konserniavustukset yhteensä	-		-		1 554	0,1 %	3 396	0,2 %	-68	0,0 %
KOKONAISTULOS	227 519	13,5 %	258 745	14,9 %	276 543	15,5 %	237 054	13,3 %	230 702	12,1 %
Tilinpäätössirrot yhteensä	-20	0,0 %	380	0,0 %	251	0,0 %	234	0,0 %	-144	0,0 %
Laskennallinen palkkorajaus (palautus)	103 350	6,1 %	95 963	5,5 %	92 645	5,2 %	84 513	4,7 %	115 596	6,1 %
TILIKAUDEN TULOS	330 899	19,6 %	355 085	20,4 %	369 459	20,7 %	321 900	18,1 %	346 237	18,1 %
Rahoitusuotot	250 901	14,8 %	271 234	15,6 %	291 145	16,3 %	258 493	14,5 %	255 077	13,4 %
Korkotuotot yhteensä	3 528	0,2 %	3 284	0,2 %	3 056	0,2 %	3 064	0,2 %	4 143	0,2 %
Korkokulut yhteensä	-6 168	-0,4 %	-6 079	-0,3 %	-5 985	-0,3 %	-5 342	-0,3 %	-4 901	-0,3 %
Saadut konserniavustukset	725	0,0 %	590	0,0 %	9 122	0,5 %	10 528	0,6 %	7 641	0,4 %
Maksetut konserniavustukset	630	0,0 %	1 559	0,1 %	7 568	0,4 %	7 132	0,4 %	7 709	0,4 %
Pysyvät vastaavat yhteensä	454 151	31,7 %	484 490	32,4 %	524 905	32,9 %	558 026	34,1 %	646 857	34,6 %
Vaihto-omaisuus yhteensä	76 857	5,4 %	86 172	5,8 %	90 568	5,7 %	92 753	5,7 %	119 528	6,4 %
Rahoitusomaisuus yhteensä	899 389	62,9 %	924 128	61,8 %	980 434	61,4 %	987 780	60,3 %	1 101 279	59,0 %
Vaihtuvat vastaavat yhteensä	976 246	68,3 %	1 010 300	67,6 %	1 071 002	67,1 %	1 080 533	65,9 %	1 220 808	65,4 %
Vastaavaa yhteensä	1 430 397	100,0 %	1 494 789	100,0 %	1 595 907	100,0 %	1 638 559	100,0 %	1 867 665	100,0 %
Oma pääoma yhteensä	890 843	62,3 %	939 323	62,8 %	1 009 936	63,3 %	1 043 953	63,7 %	1 170 495	62,7 %
Tilinpäätössirtojen kertymä yhteensä	5 272	0,4 %	4 942	0,3 %	3 928	0,2 %	3 717	0,2 %	5 306	0,3 %
Pakolliset varaukset yhteensä	0	0,0 %	36	0,0 %	117	0,0 %	126	0,0 %	0	0,0 %
Vieras pääoma yhteensä	534 281	37,4 %	550 488	36,8 %	581 926	36,5 %	590 762	36,1 %	691 864	37,0 %
Vastattavaa yhteensä	1 430 397	100,0 %	1 494 789	100,0 %	1 595 907	100,0 %	1 638 559	100,0 %	1 867 665	100,0 %
Pääomailain	9 711	0,7 %	7 058	0,5 %	7 772	0,5 %	10 865	0,7 %	11 736	0,6 %
Yritysten lukumäärä	6 453		6 391		6 435		6 308		6 315	
Henkilöstön lukumäärä (htv)	15 057		15 004		14 887		14 753		14 711	
Jalostusarvo	1 125 593		1 151 311		1 194 571		1 168 934		1 225 042	
Aineelliset nettoinvestoinnit	16 650		19 842		13 883		21 238		15 690	
Jalostusarvo/henkilöstökulut	1,3		1,4		1,4		1,4		1,3	
Käyttökate-%		17,2 %		17,4 %		18,6 %		17,3 %		15,4 %
Nettotulos-%		13,2 %		14,1 %		14,7 %		13,0 %		11,9 %
Kokonaistulos-%		13,5 %		14,9 %		15,5 %		13,3 %		12,1 %
Omavaraisuusaste, %		62,7 %		63,3 %		63,7 %		64,1 %		63,1 %

Liite 8. Asianajotoimiston nettotuloksen laskenta vuosilta 2015–2019

	2015		2016		2017		2018		2019	
	1000 euroa	%	1000 euroa	%	1000 euroa	%	1000 euroa	%	1000 euroa	%
Liikevaihto	989		958		910		874		819	
LIKETOIMINNAN TUOTOT YHTEENSÄ	989	100,0 %	958	100,0 %	910	100,0 %	874	100,0 %	819	100,0 %
Ulkopuoliset palvelut	-6	-0,6 %	-14	-1,5 %	-11	-1,2 %	-13	-1,5 %	-12	-1,5 %
Henkilöstökulut yhteensä	-578	-58,4 %	-576	-60,1 %	-503	-55,3 %	-478	-54,7 %	-534	-65,2 %
Liiketoiminnan muut kulut	-229	-23,2 %	-256	-26,7 %	-229	-25,2 %	-211	-24,1 %	-221	-27,0 %
Valmisteverastojen lisäys/vähennys	-42	-4,2 %	6	0,6 %	1	0,1 %	-4	-0,5 %	20	2,4 %
KÄYTTÖKATE	134	13,5 %	118	12,3 %	168	18,5 %	168	19,2 %	72	8,8 %
Poistot ja arvonalentumiset yhteensä	-21	-2,1 %	-22	-2,3 %	-11	-1,2 %	-8	-0,9 %	-17	-2,1 %
LIKETULOS	113	11,4 %	96	10,0 %	157	17,3 %	160	18,3 %	55	6,7 %
Rahoitustuotot	1	0,1 %								
Rahoituskulut	-3	-0,3 %	-3	-0,3 %	-2	-0,2 %	-2	-0,2 %	-2	-0,2 %
Tuloverot	-22	-2,2 %	-20	-2,1 %	-31	-3,4 %	-31	-3,5 %	-11	-1,3 %
NETTOTULOS	89	9,0 %	73	7,6 %	124	13,6 %	127	14,5 %	42	5,1 %
KOKONAISTULOS	89	9,0 %	73	7,6 %	124	13,6 %	127	14,5 %	42	5,1 %
TILIKAUDEN TULOS	89	9,0 %	73	7,6 %	124	13,6 %	127	14,5 %	42	5,1 %
Pysyvät vastaavat yhteensä	66	10,5 %	68	11,5 %	34	5,4 %	26	3,8 %	54	8,3 %
Vaihto-omaisuus yhteensä	115	18,2 %	121	20,4 %	122	19,2 %	118	17,1 %	138	21,1 %
Rahoitusomaisuus yhteensä	451	71,5 %	402	67,9 %	478	75,3 %	547	79,2 %	461	70,5 %
Vaihtuvat vastaavat yhteensä	566	89,7 %	523	88,3 %	600	94,5 %	665	96,2 %	599	91,6 %
Vastaavaa yhteensä	631	100,0 %	592	100,0 %	635	100,0 %	691	100,0 %	654	100,0 %
Oma pääoma yhteensä	441	69,9 %	451	76,2 %	501	78,9 %	540	78,1 %	485	74,2 %
Vieras pääoma yhteensä	190	30,1 %	141	23,8 %	133	20,9 %	151	21,9 %	168	25,7 %
Vastattavaa yhteensä	631	100,0 %	592	100,0 %	635	100,0 %	691	100,0 %	654	100,0 %
Käyttökate-%		13,5 %		12,3 %		18,5 %		19,2 %		8,8 %
Nettotulos-%		9,0 %		7,6 %		13,6 %		14,5 %		5,1 %
Kokonaistulos-%		9,0 %		7,6 %		13,6 %		14,5 %		5,1 %
Omavaraisuusaste, %		69,9 %		76,2 %		78,9 %		78,1 %		74,2 %